

Datum publicatie: 15.04.2011

Keuzes voor de toekomst op het gebied van loopbaanontwikkeling

Onderzoek en advies voor de Academie voor Toerisme van NHTV Internationale Hogeschool Breda.

Inclusief scenario en draaiboek voor het vormgeven van een studieloopbaancentrum / oriëntatieloket.

Stellers: Mascha Lommertzen en Michelle Stappers, NHTV Internationale Hogeschool Breda

1.6 werkgroepleden:

Monique Bartholomeus, Instituut Heilig Graf Turnhout

Elke Denoo, Plantijn Hogeschool van de Provincie Antwerpen

Brenda Goossens, KaHo Sint-Lieven

Ingrid Snijders en Niels Schieman, Hogeschool Zeeland

Wouter Bos, Hogeschool Zuyd

Publicatie in het kader van het Interregproject Goesting in Leren en Werken (GoLeWe)

Thema 1: Overgang naar Hoger Onderwijs - Actie 1.6 Studiekeuzebegeleiding -

Indicator e: scenario voor het opzetten van een 'oriënteringsloket' voor studenten en werknemers.

Indicator f: draaiboek voor integratie van een (studie(loopbaancentrum binnen een opleiding.

Onderzoek en advies voor de Academie voor Toerisme op het gebied van loopbaanontwikkeling.

Inclusief scenario en draaiboek voor het vormgeven van een studieloopbaancentrum / oriëntatieloket.

Doelgroep: hoger onderwijs in Vlaanderen en Nederland.

Het GoLeWe-Project

‘Goesting in Leren en Werken’ is zowel de rode draad als de uitdaging van dit project. We willen bereiken dat jongeren hun kwaliteiten kunnen uitbouwen tot competenties die nodig zijn in de maatschappij en in het werkveld. En dat onze jong afgestudeerden werk vinden dat aansluit bij eigen mogelijkheden, motivatie en ambities en bij het vinden van een plaats in de maatschappij.

De projectacties zijn gegroepeerd in drie thema’s: een vlotte overgang naar het hoger onderwijs, leren in het hoger onderwijs en samenwerking met het werkveld. Concrete acties richten zich op het verbeteren van leercompetenties, op studiekeuzebegeleiding en op leertrajecten die afgestemd zijn op de mogelijkheden van studenten. Er gaat ook aandacht naar studententutoraat en naar competentie management. Acties die bijdragen tot een betere afstemming en samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt, zijn: werkplekleren en de uitvoering van werkveldopdrachten door studenten, co-creatie van onderwijs en facilitering van de combinatie werken en leren. Goesting in leren en werken gaan hand in hand. Want de nieuwe werknemer is een kenniswerker die zichzelf blijft ontplooiën.

Abstract publicatie

NHTV ondersteunt met haar onderwijs de student en draagt bij aan zijn of haar beroepsontwikkeling. Met deze ondersteuning kan de student zich ontwikkelen tot een zelfsturende en zelfontwikkende professional. Kan een studieloopbaancentrum of oriënteringsloket daarbij nog een toegevoegde rol kunnen spelen? Deze notitie heeft tot doel inzicht te geven in de mogelijkheden die een (studie)loopbaancentrum en/of oriënteringsloket kan hebben voor aspirant studenten, studenten, alumni en het werkveld van de Academie voor Toerisme van NHTV. Het uitgewerkte scenario en draaiboek geeft ook andere instellingen voor hoger onderwijs handvaten voor het opzetten van een studieloopbaancentrum of oriëntatieloket.

Inhoud

1	Voorwoord.....	2
2	Samenvatting	3
3	Aanleiding en Opdracht	5
3.1	Aanleiding.....	5
3.2	Opdracht en Onderzoeksopzet.....	6
3.3	Opzet notitie	7
4	Belang van een passende studiekeuze.....	8
5.	Loopbaanbegeleiding in het hoger onderwijs.....	10
5.1	Overzicht van diensten en producten.....	10
5.2	Centrum voor studie en loopbaan	11
6.	Oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding bij de	13
academie voor toerisme.....		
6.1	Aandachtspunten	13
6.2	Mogelijkheden.....	15
7. Scenario en draaiboek		17
7.1	Scenario's.....	17
7.2	Draaiboek	17
8. Conclusie en advies		25

Bijlagen

Bijlage 1. Literatuuronderzoek naar studiekeuze en loopbaanontwikkeling	29
Bijlage 2a. Overzicht activiteiten op het gebied van oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding in het hoger onderwijs.....	36
Bijlage 2b. Overzicht activiteiten op het gebied van oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding in het hoger onderwijs.....	45
Bijlage 3: Bijlage activiteiten binnen NHTV, per doelgroep	52
Bijlage 4. Competentieprofiel met algemene hbo competenties	56
Bijlage 5. Studenten Service Centrum - Universiteit van Tilburg.....	57

1 Voorwoord

Om een goede studiekeuze te maken, moet de studiekiezer zich om te beginnen eerst afvragen: wie ben ik?, wat doe ik graag?, waar ben ik goed in?, wat zijn mijn talenten?, wat verwacht ik van een opleiding?, welke verwachtingen heb ik ten aanzien van mijn toekomstig beroep? Aan de andere kant moet hij / zij zich natuurlijk ook goed informeren over het opleidingsaanbod. Welke studierichtingen bestaan er? Welke bedoeling heeft een bepaalde opleiding? Welke talenten worden aan de start verwacht? Welke vakken worden er aangeboden? In welke beroepen kan hij / zij terecht komen?

Centraal bij actiepunt 1.6 van Golewe staat de studiekeuzebegeleiding. Dit luik van Golewe wil leerlingen en studenten helpen in hun zoektocht naar een passende studierichting door te onderzoeken wat effectief is in studiekeuzebegeleiding. Deze specifieke publicatie staat stil bij keuzes die een opleiding of instelling kan maken in de geboden begeleiding bij (studie)loopbaanontwikkeling.

NHTV heeft gekozen in te steken op twee indicatoren binnen dit actiepunt. In dit stuk worden beide actiepunten samengenomen omdat uit het gedane onderzoek is gebleken dat een studieloopbaancentrum en een oriëntatieloket niet los van elkaar kunnen worden gezien omdat ze een aantal raakvlakken met elkaar hebben. Dit rapport is een adviesrapport aan de Academie voor Toerisme van NHTV over loopbaanontwikkeling. Het uitgewerkte scenario en draaiboek kunnen echter ook door andere instellingen gebruikt worden die handvaten zoeken voor het eventueel opzetten van een studieloopbaancentrum of oriëntatieloket binnen hun instelling.

2. Samenvatting

NHTV heeft als maatschappelijke opdracht om mensen voor te bereiden en op te leiden voor een succesvolle maatschappelijke loopbaan. De academie voor toerisme wil naast de feitelijke opleidingen:

- ondersteuning bieden bij het maken van een passende studiekeuze voor een initiële opleiding (na het middelbaar onderwijs);
- studenten voorbereiden op hun loopbaan;
- bij studenten belemmerende factoren voor hun studie wegnemen/beperken
- studenten helpen bij het bepalen van de persoonlijke strategie na afronding van de initiële opleiding (werken of doorstuderen).

Om ons heen zien we bij instellingen voor hoger onderwijs studieloopbaancentra ontstaan. Is het opzetten van een oriënteringsloket of studieloopbaancentrum¹ bij NHTV een manier om nog beter aan onze maatschappelijke opdracht te voldoen? Kan een loopbaancentrum of oriënteringsloket een toegevoegde waarde hebben voor NHTV?

Om een advies te kunnen geven over de toegevoegde waarde van een studieloopbaancentrum voor de academie voor toerisme en voor NHTV, zijn er interviews gehouden met medewerkers die betrokken zijn bij de studieloopbaanbegeleiding binnen de academie voor toerisme. Dit zijn coördinatoren van de propedeuse en coördinatoren studieloopbaancoaching, managementteam leden, decanen, de algemeen coördinator alumnibeleid en het international office. De belangrijkste knelpunten en opmerkingen die genoemd zijn tijdens de interviews, zijn:

- vragen van studiekeuzers komen bij diverse mensen terecht;
- er is onduidelijkheid over rol en effectiviteit van studieloopbaancoach bij de verschillende opleidingen/specialisaties;
- sig (studie intensiverings) trainingen moeten sneller in te zetten zijn;
- sommige studenten hebben behoefte aan bijspijker activiteiten / opfriscursussen;
- er is geen decentraal alumnibeleid bij de academie voor Toerisme

Ondanks dat het niet alle knelpunten kan oplossen, wordt op basis van dit onderzoek wél geadviseerd een centraal punt (centrum of loket) in te richten voor producten en diensten op het gebied van oriëntatie, studiekeuze en beroep omdat het de volgende voordelen en mogelijkheden heeft:

- het is een helder punt voor vragen over studiekeuze en loopbaan, zowel intern als extern;
- je kunt de loopbaan van verschillende doelgroepen goed borgen: topsport, functiebeperking en

¹ Voor de leesbaarheid wordt in het vervolg van dit stuk wordt over studieloopbaancentrum gesproken.

studerende moeders;

- het biedt een portaal voor buiten curriculum trainingen (bijv. SIG trainingen);
- het biedt een portaal voor contractactiviteiten (EVC = Erkennen van Verworven Competenties, bedrijfstrainingen);
- het biedt de mogelijkheid om nhtv brede activiteiten te positioneren: bijspijker cursussen, 21+ onderzoek en efficiëntietoetsen.

Gepleit wordt te starten met een centraal punt binnen NHTV met een beperkt aanbod. Binnen dit centrum of loket zouden vragen over oriëntatie, studiekeuze en loopbaan beantwoord kunnen worden en het zou een portaal kunnen zijn waarbinnen advies en trainingen worden aangeboden. Positioneer het punt NHTV breed in verband met schaalvoordelen. Ook is kennisuitwisseling tussen opleidingen op deze manier eenvoudiger en vanzelfsprekender. Kies ervoor een coördinator aan te stellen als spin in het web en zet op behoefte enkele inhoudsdeskundigen in om vragen te beantwoorden en trainingen te verzorgen (o.a. decaan voor vragen over functiebeperking, topsport en studerende moeders en een loopbaanadviseur voor spreekuren of op afspraak). Kies voor een fysiek portaal waarin het aanbod zichtbaar is, wellicht vergelijkbaar met hoe de School for Creative Education (biedt trainingen en cursussen voor personeel NHTV aan) is opgezet. Eventueel kunnen er telefonische spreekuren en inloopspreekuren ingesteld worden. De benodigde uren zouden op deze manier beperkt kunnen zijn en redelijk in overeenstemming zijn met de huidige, versnipperd ingezette, uren.

2 Aanleiding en Opdracht

De loopbaan begint niet bij het betreden van de arbeidsmarkt, maar de loopbaan begint al gedurende de opleiding. Lerenden moeten leren hun persoonlijke doelen te verbinden met opleidingsdoelen, en hun persoonlijke kwaliteiten te verbinden met de kwaliteitseisen van studie en beroep. De zelfsturende competentie voor het hoger beroepsonderwijs beschrijft hoe de beroepsbeoefenaar de persoonlijke ontwikkeling beheerst. Vertaald naar de opleiding toerisme is de Manager Toerisme & Recreatie in staat om:

- moreel verantwoord te handelen;
- het professioneel handelen te verantwoorden;
- dilemma's te herkennen en te analyseren en daarin stelling te nemen;
- aan de ontwikkeling van de beroepsgroep bij te dragen;
- voortdurend aan de eigen ontwikkeling te werken;
- effect(en) van eigen handelen te evalueren.²

NHTV gaat uit van onderwijs dat balanceert tussen studenten uitdagen hun eigen weg te zoeken door hen te voorzien van kennis én studenten de gerichte ondersteuning bieden die zij nodig hebben om zich te ontwikkelen tot professionals³. NHTV heeft als maatschappelijke opdracht om mensen voor te bereiden / op te leiden voor een succesvolle maatschappelijke loopbaan. De academie voor toerisme wil naast de feitelijke opleidingen:

- ondersteuning bieden bij het maken van een passende studiekeuze voor een initiële opleiding (na middelbaar onderwijs);
- studenten voorbereiden op hun loopbaan;
- bij studenten belemmerende factoren voor hun studie wegnemen/beperken (door bijvoorbeeld de inzet van Studie Intensiverings Trainingen);
- studenten helpen bij het bepalen van de persoonlijke strategie na afronding van de initiële opleiding (werken/doorstuderen).

2.1 Aanleiding

De vraag te bestuderen of een (studie)loopbaancentrum binnen de academie toerisme tot stand kan komen, is met name vanuit het decanaat gesteld. Vanuit het decanaat van de Academie voor Toerisme is er eerder een initiatief geweest om de Hogeschool van Amsterdam te bezoeken om inzicht te krijgen in de werkwijze van het daar opgezette studieloopbaancentrum en de mogelijkheden voor NHTV te onderzoeken.

Het onderzoek naar de toegevoegde waarde van een (studie)loopbaancentrum wordt deels gefinancierd met geld vanuit de Europese Unie. Binnen het zogenoemde project Golewe (Goesting in leren en werken)

² Saxion, Hogeschool Inholland, Stenden Hogeschool en NHTV internationaal hoger onderwijs Breda (2010).

BeroepsOpleidingsProfiel Manager toerisme en recreatie.

³ NHTV accelereert. Strategisch plan NHTV (2009-2012).

werken onderwijsinstellingen in Nederland en Vlaanderen drie jaar lang samen op drie thema's:

1. De overgang naar het hoger onderwijs.
2. Leren in het hoger onderwijs.
3. Samenwerking met het werkveld.

De Academie voor Toerisme heeft gekozen deel te nemen aan thema 1.6, waarbij studiekeuzebegeleiding centraal staat. Deelthema daarbinnen is het onderzoeken van de mogelijkheden tot het instellen van een oriënteringsloket/(studie)loopbaancentrum. Aanleiding om dit thema uit te werken is de studie-uitval binnen de academie door verkeerde keuze of onvoldoende vaardigheden tegen te gaan. De academie heeft zich binnen het Golewe project gecommitteerd aan twee doelen:

1. Een draaiboek voor integratie van een (studie)loopbaancentrum binnen een opleiding
2. Een scenario voor het opzetten van een 'oriënteringsloket' voor studenten en werknemers.

2.2 Opdracht en Onderzoeksopzet

NHTV ondersteunt met haar onderwijs de student en draagt bij aan zijn of haar beroepsontwikkeling. Met deze ondersteuning kan de student zich ontwikkelen tot een zelfsturende en zelfontwikkkelende professional. Kan een studieloopbaancentrum of oriënteringsloket daarbij nog een toegevoegde rol kunnen spelen? Deze notitie heeft tot doel inzicht te geven in de mogelijkheden die een (studie)loopbaancentrum en/of oriënteringsloket kan hebben voor aspirant studenten, studenten, alumni en het werkveld van de Academie voor Toerisme van NHTV.

De centrale vraag

Om ons heen zien we bij instellingen voor hoger onderwijs studieloopbaancentra ontstaan.

Is het opzetten van een Oriënteringsloket/Studieloopbaancentrum bij NHTV een manier om nog beter aan onze maatschappelijke opdracht te voldoen? Kan een loopbaancentrum of oriënteringsloket een toegevoegde waarde hebben voor NHTV? Om deze vraag te beantwoorden zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Wat is het belang van loopbaanontwikkeling?
2. Wat gebeurt er op het gebied van oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding binnen en buiten NHTV en hoe is dit georganiseerd?
3. Wat zijn de aandachtspunten voor NHTV en de academie voor toerisme op het gebied van oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding?
4. Wat is de toegevoegde waarde van een oriëntatieloket / SLC voor de academie voor toerisme?
5. Hoe zou een oriëntatieloket / SLC er uit kunnen zien?
- 6a. Welke diensten moet het aanbieden?
- 6b. Hoe moet het gepositioneerd worden?
- 6c. Hoe moet het gefinancierd worden?

2.3 Opzet notitie

De notitie geeft allereerst achtergrondinformatie over studiekeuze en loopbaanbegeleiding. Daarna volgt er een overzicht van producten en diensten die NHTV en andere instellingen voor hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen aanbieden op het gebied van oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding. Het vierde hoofdstuk beschrijft aandachtspunten en mogelijkheden voor de academie en NHTV op deze terreinen. De notitie eindigt met een aantal keuzes voor de toekomst en vervolgens met conclusies en aanbevelingen.

3 Belang van een passende studiekeuze

NHTV geeft in haar strategische visie aan dat zij als instelling medewerkers en studenten wil inspireren en uitdagen om hun talenten optimaal te kunnen ontwikkelen, hun kennis en kunde te integreren en om deze als professional of als academicus op excellente en duurzame wijze toe te kunnen passen in de samenleving. Kuipers (2007)⁴ geeft aan dat de arbeidsmarkt vraagt om zelfredzame studenten. Om zelfredzaam te kunnen zijn moeten studenten hun persoonlijke doelen en kwaliteiten kennen en deze kunnen koppelen met de eisen en doelen van studie en werk. Hiermee kunnen ze richting geven aan persoonlijke ontwikkeling, waarbij ze leren om passende keuzes te maken op overgangsmomenten in de loopbaan. Op deze manier wordt de zelfredzaamheid van de student gestimuleerd waarmee zijn of haar positie op de arbeidsmarkt versterkt kan worden.

Bovenstaande pleit voor een passende studiekeuze. Loopbaanoriëntatie en -begeleiding zijn belangrijke instrumenten om leerlingen een gefundeerde, succesvolle studiekeuze te laten maken.^{5 6} Onderzoek van ResearchNed geeft aan dat succesvolle studenten⁷:

- een juist beeld hebben van hun eigen capaciteiten, interesses, ambities, mogelijkheden en beperkingen;
- goede kennis hebben over van de opleiding en de instelling;
- de bovenste twee weten te koppelen;
- gemiddeld vroeger hun definitieve keuze gemaakt;
- vaker in de eindfase van hun vooropleiding hun motivatie op papier moeten zetten vaker bij hun nieuwe opleiding een intake- of welkomstgesprek gehad hebben.

Switchen en uitval is met een goede investering in loopbaanoriëntatie en begeleiding te verminderen, maar nooit helemaal te voorkomen. Onderzoek pleit ervoor om de risicostudent op te zoeken⁸. De hoge uitval in het hbo vraagt om een proactieve houding. In het hoger onderwijs komen de switchers en uitvallers samen op 30% in het hoger beroepsonderwijs, en 25% in het wetenschappelijk onderwijs. Door onder andere het ROA is berekend dat dit uitvallen, herstarten, vertragen en switchen van leerlingen/studenten per jaar € 5.7 miljard kost⁹. Gemotiveerde leerlingen die weten wat ze willen, doen het beter in het vervolgonderwijs en op

⁴ Kuijpers, M. (2007). Loopbaanontwikkeling in het beroepsonderwijs; draagvlak en daadkracht. Lectoraat Pedagogiek van de Beroepsvorming aan de Haagse Hogeschool.

⁵ Raad voor werk en inkomen. Voor de keuze: Effectieve loopbaanoriëntatie en begeleiding (2008)

⁶ VO raad <http://www.vo-raad.nl/projecten/stimulering-lob/achtergrond-lob> (2010)

⁷ Warps, J. e.a. (2009). Studiekeuze en studiesucces. Een selectie van gegevens uit de Startmonitor over studiekeuze, studieuitval en studiesucces in het hoger onderwijs. Researchned Nijmegen.

⁸ VO raad <http://www.vo-raad.nl/projecten/stimulering-lob/achtergrond-lob> (2010)

⁹ VO raad <http://www.vo-raad.nl/projecten/stimulering-lob/achtergrond-lob> (2010)

de arbeidsmarkt. Investeren in de (studie-)loopbanen van jonge mensen verdient zich uiteindelijk terug en zorgt voor verminderde kosten voor de samenleving.

Een loopbaangerichte werkomgeving geeft ruimte om praktijkervaringen op te doen, geeft studenten de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op zijn of haar leerproces en daar over te praten. Doel is om de leerling competent te maken om diens (levens)loopbaan actief vorm te geven¹⁰.

¹⁰ Kuijpers, M. (2007). Loopbaanontwikkeling in het beroepsonderwijs; draagvlak en daadkracht. Lectoraat Pedagogiek van de Beroepsvorming aan de Haagse Hogeschool.

5. Loopbaanbegeleiding in het hoger onderwijs

Als er vanuit een instroom, doorstroom en uitstroom gedachte naar het hoger onderwijs gekeken wordt, dan zijn er drie doelgroepen voor loopbaanontwikkeling te onderscheiden: studiekeizers, studenten en alumni/het werkveld. Wat biedt NHTV deze groepen en wat doen andere instellingen voor hoger onderwijs?

5.1 Overzicht van diensten en producten

5.1.1 Voor studiekeizers

Voor studiekeizers is er een breed palet aan mogelijkheden. Bij NHTV omvat dit activiteiten en diensten die uitleenlopen van open dagen en flyers tot meeloopdagen, efficiëntietoetsen en studiekeuzesprekken. In bijlage 1 is een uitgebreid overzicht opgenomen van de diensten die aangeboden worden. De activiteiten van andere instellingen voor hoger onderwijs zijn vaak meer uitgebreid en omvatten soms ook studiekeuzeworkshops en een oriëntatiejaar voor vwo'ers. In Vlaanderen zijn er algemene en onafhankelijke studie adviesdiensten ingericht voor aankomende studenten zoals Open Onderwijshuis Vlaanderen en De Stap in Gent. Er is een belangrijke rol weggelegd voor de studie(keuze)begeleiders, coördinatoren en Centra Leerlingen Begeleiding in het secundair onderwijs. Deze bieden begeleiding en trajecten aan met betrekking tot studiekeuze. Studiekeuze is in het onderwijs opgenomen in de vakoverschrijdende eindtermen. Daarnaast is er bij de hogescholen een vergelijkbaar aanbod als in Nederland als het gaat om instrumenten die toepasbaar zijn in het oriëntatieproces zoals open dagen, proeflessen, kennismakingsdagen, brochures en studiebeurzen. In de oriëntatie wordt er in Vlaanderen veel nadruk gelegd op het verschil tussen de hoger- en universitair onderwijssystemen. De scholen hechten een waarde aan onafhankelijk en neutraal advies ten behoeve van de studiekeuze. Het advies is gericht op de opleiding en niet op instellingsniveau.

5.1.2 Voor studenten

NHTV biedt binnen het studieprogramma, studieloopbaanbegeleiding aan, waarbij persoonlijke ontwikkeling centraal staat. De studieloopbaancoach begeleidt het groeiproces van de student en helpt de student om inzicht te krijgen in zijn of haar persoonlijke doelen binnen de opleiding en het toekomstige werkveld. Bij de opleiding VTM is er een sterke relatie tussen studieloopbaancoaching en competentieontwikkeling waarbij studenten een deel van hun studiepunten via het Leisure for Life programma halen. Buiten het curriculum wordt aan studenten de mogelijkheid geboden om studiekeuzegesprekken te voeren, kunnen studenten ondersteuning krijgen bij het volgen, bewaken en bevorderen van de studievoortgang, zijn er sig trainingen (studie-intensiveringstrainingen) en trainingen op een breder vlak zoals een training omgaan met culturele verschillen en een workshop kritiek geven. Zie de bijlage voor een uitgebreid overzicht van het aanbod. Veel instellingen voor hoger onderwijs hebben een loopbaancentrum voor verschillende doelgroepen. Aanvullend aan het aanbod van NHTV zijn er testen op het gebied van capaciteiten en persoonlijkheid en

zijn er trainingen op het gebied van managementvaardigheden als conflicthantering en timemanagement. Landelijk is te zien dat ook taalcursussen en een inloopspreekuur voor een sollicitatiebrief en CV check deel kunnen uitmaken van het aanbod.

5.1.3 Voor alumni / het werkveld

NHTV heeft centraal alumnibeleid waarbij het stelselmatig bevorderen van een goede relatie met de afgestudeerden en het tot stand komen van een professioneel en structureel netwerk centraal staat¹¹.

Binnen de Academie voor Toerisme is er vooralsnog buiten het NHTV beleid geen extra impuls gegeven aan het alumni beleid. Bij andere instellingen voor hoger onderwijs is er veelal een langere traditie op het terrein van alumni. De Universiteit van Tilburg heeft bijvoorbeeld bijna 20 alumniverenigingen die activiteiten, congressen en symposia organiseren en nieuwsbrieven en publicaties uitgeven. Ook biedt Universiteit van Tilburg afgestudeerden een voucher om na afstuderen een of meerdere cursussen/vakken te volgen bij de onderwijsinstelling.

Voor het werkveld biedt NHTV EVC trajecten om verworven competenties bij werknemers te erkennen. In de toekomst wil de Academie voor Toerisme haar producten en diensten voor werknemers verder uitbreiden. Dit betekent dat de Academie voor Toerisme een complete mix van opleidingen, cursussen, workshops en advies op maat aan het bedrijfsleven wil aanbieden¹².

Als aanspreekpunt voor het werkveld werken veel instellingen met een aparte dienst. Zo bestaat er Avans+ en Fontys Extens en werkt Hogeschool Zuyd actief samen met het bedrijfsleven. Deze instellingen bieden producten als carrière coaching, maatwerktraject EVC, praktijkgerichte trainingen, toegepast onderzoek voor bedrijven en professional classes en geven zij organisatieadvies en trainingen persoonlijke vaardigheden. In de bijlage is een overzicht opgenomen van het aanbod van hoger onderwijs in Nederland op het gebied van studie en loopbaan.

5.2 Centrum voor studie en loopbaan

Veel instellingen voor hoger onderwijs hebben een centrum of loket ingesteld voor studie en loopbaan. Dit zijn vaak grote instellingen die een breed palet aan opleidingen bieden. Binnen een centrum of loket kan alles aangeboden worden op het gebied van studiekeuze, loopbaanadvies, solliciteren, netwerken en arbeidsmarkt. Bij instellingen voor hoger onderwijs in Nederland zien we centra of adviesdiensten die voor de gehele instelling diensten aanbieden op het gebied van studiekeuze en loopbaanbegeleiding. Het loopbaancentrum is vaak ingericht met loopbaanadviseurs, psychologen, coaches en begeleiders die trainingen / workshops op het gebied van studiekeuze, studievaardigheden en persoonlijke ontwikkeling geven. Aanvullend zijn er activiteiten gericht op oriëntatie: vervolgopleiding, sollicitatie en werkveld. Ook biedt een centrum vaak testen aan: capaciteitentesten en 21+ onderzoeken. Daarnaast focussen

¹¹ Alumnibeleid 2008 en 2009. NHTV internationaal hoger onderwijs Breda..

¹² Maatwerk Academie toerisme. Life Long Learning: een praktische aanpak! NHTV. 2010

verschillende hogescholen zich op professionals en bedrijven uit het werkveld. Voor deze doelgroep bieden zij adviesgesprekken, persoonlijk ontwikkeladvies en organisatie ontwikkeladvies aan. Eveneens worden er EVC procedures en praktijkgerichte trainingen en cursussen aangeboden.

6. Oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding bij de academie voor toerisme

Om een advies te kunnen geven over de toegevoegde waarde van een studieloopbaancentrum voor de academie voor toerisme en voor NHTV zijn er interviews gehouden met medewerkers die betrokken zijn bij de studieloopbaanbegeleiding binnen de academie voor Toerisme. Dit zijn coördinatoren van de propedeuse en coördinatoren studieloopbaancoaching, MT leden, decanen, de coördinator centraal alumni-beleid en het international office. In de opzet van dit hoofdstuk is ervoor gekozen om per doelgroep de constatering te bespreken. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een inventarisatie van de mogelijkheden die er binnen de academie en binnen NHTV zijn op het gebied van ondersteuning bij loopbaanontwikkeling.

6.1 Aandachtspunten

In deze paragraaf worden puntsgewijs de uitkomsten van de interviews beschreven.

6.1.1 Studiekeizers

- De studiekeizers van NHTV zijn havisten, vwo'ers, mbo-ers, internationale studiekeizers, werkenden, volwassenen en bedrijven. In de informatievoorziening naar de studiekeizer wordt er op dit moment een gemis ervaren van goede voorbeelden van waar NHTV afgestudeerden in het werkveld terecht komen. De huidige alumnidatabase is slechts voor 30% gevuld. Mooie overzichten van waar de laatste afgestudeerden terecht zijn gekomen kunnen een aanvulling zijn. Vooral Duitse studiekeizers zijn gevoelig voor dit soort gegevens bij het maken van hun studiekeuze.
- Tijdens de open dagen wordt er wisselende informatie door individuele docenten verspreid met betrekking tot toelatingseisen
- Een toegevoegde waarde kan zitten in studiekeuzegesprekken en een focus op matching. Past de opleiding en het beroepsveld bij de studiekeizer? Mogelijk idee om vragenlijsten in te zetten die de student zelf in kan vullen om te bekijken of de opleiding geschikt is voor hem/haar. (Vergelijkbaar met self-assessments die al ooit zijn gemaakt voor toerisme en binnen andere opleidingen worden gebruikt.)
- Vragen over oriëntatie komen veelal binnen via het secretariaat, marketing en communicatie en via de decaan. Vragen die niet beantwoord kunnen worden via deze personen, worden vaak doorgestuurd naar coördinatoren van de propedeuse. Het gaat hierbij dan om informatie over de opleiding, die verder gaat dan de brochure en de informatie op internet.
- Een volle agenda wordt gezien als belemmering om vragen van studiekeizers te beantwoorden. Daarnaast vraagt het beantwoorden van vragen via e-mail veel tijd. Bij een volle agenda, wordt er vaak doorverwezen naar de Open dag.

Vragen van studiekeizers:*Nederlandse studiekeizers**Heb ik het juiste profiel?**Wat zijn instroomeisen?**Hoe kom ik binnen?**Kosten?**Vakken?**Contacttijd?**Kamerhuur?**Lestijden?**Wat kunnen we met de studie?**Buitenlandse studiekeizers (international office)**De manier waarop ze zich bij studielink moeten aanmelden.**Vragen over het application form**Deadlines voor aanmelden**De toelatingseisen rondom taal**Huisvesting**Over de introductie (2 introducties: international office + opleiding)**Boekenlijst**Kopen van fiets, telefoonprovider, waar is Ikea? Loodgieterproblemen, verzekeringen afsluiten, visum, registreren bij de gemeente.**Opleidingsinhoudelijke vragen. Deze opleidingsinhoudelijke vragen worden in het geval van toerisme doorgestuurd de coördinator van de internationale propedeuse.***6.1.2 Studenten**

- De studenten van NHTV zijn: buitenlandse- en Nederlandse studenten, hbo- en wo-studenten, werkenden en volwassenen. Zij worden over het algemeen goed gefaciliteerd met het aanbod dat er is.
- Een snelle inzet van Studie Intensiversings Trainingen wordt in sommige gevallen gemist. Vooral als studenten moeite hebben met het plannen van hun studie en ze lange periode moeten wachten totdat de training wordt aangeboden. Dan is het vaak al te laat voor deze studenten.
- Sollicitatietrainingen worden niet door iedere toeristische opleiding opgenomen in het onderwijsprogramma, omdat dit niet noodzakelijk wordt geacht voor het opleiden in vakmanschap. Het is een hulpmiddel om aan een baan te komen. Deze vaardigheden zijn voor de loopbaan van de student wel belangrijk.
- Sommige studenten hebben behoefte aan bijspijker / opfriscursussen.

Loopbaancoaching

Vanuit de verschillende opleidingen binnen de academie voor toerisme zijn er verschillende ervaringen en constatering met betrekking tot studieloopbaancoaching. De inrichting en visie verschilt, de selectiecriteria voor de coaches zijn verschillend en binnen de opleidingen worden de coaches verschillend begeleid bij het uitvoeren van hun functie.

6.1.3 Alumni/Werkveld

Op dit moment wordt er decentraal door de Academie voor Toerisme weinig ondernomen richting alumni. Centraal heeft NHTV alumnibeleid, decentraal heeft de Academie voor Toerisme geen aanspreekpunt voor alumnibeleid. Een aanspreekpunt voor de academie kan de volgende functie hebben en daarmee het alumnibeleid versterken:

- ontwikkelen en meedenken alumnibeleid
- input leveren voor de website voor alumni
- jaarlijks een activiteit organiseren voor alumni

Alumni coaching

Er is interesse voor alumnicoaching bij alumni, zo blijkt uit onderzoek van de Academie voor Vrijetijd. Er is voor dit onderzoek gebruik gemaakt van een digitale enquête die is verzonden naar de e-mailadressen van 600 alumni uit de afstudeerjaren 2001-2008. De respons op deze enquête was 25%. Ruim 40% van de respondenten was het 'eens' met de volgende stelling "De mogelijkheid in de vorm van loopbaancoaching komt voor mij als geroepen" Vanuit het centrale alumnibeleid is daarnaast aangegeven dat aankomend afstudeerders en alumni solliciteren moeilijk vinden.¹³

6.1.4 Organisatie

Bij activiteiten die in het kader van oriëntatie/studiekeuze en loopbaan georganiseerd worden, zijn veel verschillende mensen en afdelingen betrokken. Wie doet wat? Is de grondigheid van het uitvalbeleid voldoende? Vanuit de gegevens blijkt dat op verschillende manieren wordt geprobeerd om de redenen van uitval in beeld te krijgen. Bijvoorbeeld door gesprekken met de decan en het exitonderzoek. De vraag is of deze managementinformatie voldoende vertaald wordt naar concrete acties om uitstroom te beperken.

6.2 Mogelijkheden

6.2.1 Wat doen we goed en moeten we handhaven?

Een algemene conclusie naar aanleiding van het onderzoek is dat NHTV veel activiteiten in huis heeft die gericht zijn op oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding. Een opsomming van goede activiteiten:

- Studiekeuzesprekuren van de decanen
- Oriëntatie activiteiten van de dienst marketing en communicatie.
- Meeloopdagen
- Webspijken
- Sig-trainingen

¹³ Alumnibeleid 2008 en 2009. NHTV internationaal hoger onderwijs Breda.

- Deficiëntietoetsen
- 21+ test
- SLBC programma

6.2.2 Wat kan beter?

Een aantal zaken kan beter georganiseerd worden. Aandacht is gewenst voor:

- het beantwoorden van vragen studiekeizers;
- het decentrale alumnibeleid;
- het inzetten van het self-assessment voor matching student-opleiding;
- het beter structureren van het aanbod voor student en studiekeizer;
- de juiste inzet sig-trainingen;
- het aanbod van sollicitatietrainingen;
- het aanbod van opfriscursussen
- het beperken van de administratiewerkzaamheden voor coaches of het inroosteren van meer tijd;
- het tekort aan coaches IP
- de ondersteuning in begeleiding van coaches
- het uitvalbeleid

6.2.3 Wat doen anderen wat wij niet doen?

Op het gebied van studiekeuze en oriëntatie bieden andere hogescholen studiekeizers een workshop studiekeuze aan. Op het gebied van loopbaan hebben andere hogescholen en universiteiten veelal een loopbaancentrum dat is toegerust en ingericht met:

- loopbaanadviseurs, coaches en begeleiders;
- trainingen op het gebied van studievaardigheden;
- trainingen op het gebied van de persoonlijke ontwikkeling;
- activiteiten gericht op oriëntatie: vervolgopleiding, sollicitatie en werkveld;
- testen: capaciteitentesten en 21+ onderzoeken.

Daarnaast focussen verschillende hogescholen zich op professionals en bedrijven uit het werkveld. Voor deze doelgroep bieden zij het volgende aan:

- Adviesgesprekken (persoonlijk ontwikkel advies en organisatie ontwikkel advies);
- EVC;
- Maatwerkopleidingen;
- Maatwerktrajecten voor bedrijven;
- Loopbaancoaching;
- Masters;
- Praktijkgerichte trainingen voor bedrijven.

7. Scenario en draaiboek

Wat zijn mogelijke scenario's voor de toekomst en wat behelzen ze?

7.1 Scenario's

7.1.1 Eén centraal punt voor oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding

Als er gekozen wordt om één centraal punt voor oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding in te richten dan zou dit wellicht kunnen leiden tot een verbetering van de interne en externe communicatie. Ook kan het kennisdeling bevorderen en tot borging leiden voor activiteiten die nu bij individuen liggen. Bij een breed palet aan activiteiten, trainingen en advies geeft een centraal punt de mogelijkheid om een gedifferentieerd aanbod te bieden voor verschillende doelgroepen (naar vooropleiding, opleidingsniveau en bijzondere doelgroepen als studenten met een functiebeperking). Ook kun je je als instelling op deze manier onderscheiden met je aanbod en laten zien dat je waarde hecht aan loopbaanontwikkeling. Het biedt tevens mogelijkheden als portaal voor contractonderwijs.

7.1.2 Alternatieven

Er kan ook gekozen worden om geen centraal punt in te stellen, maar de huidige situatie voort te zetten en te verbeteren. Ook kan er als variant op het centrale punt de keuze worden gemaakt om een onderscheid te maken tussen diensten en activiteiten op het terrein van oriëntatie en op het terrein van loopbaanvragen en hiervoor twee verschillende portalen in te richten. Een derde alternatief is het enkel inrichten van een oriëntatieloket.

Scenario X – Huidige situatie voortzetten en verbeteren

Slimmer organiseren binnen de huidige organisatie. Wat zijn dan de acties die we kunnen ondernemen?

- Huidige situatie voortzetten maar met meer heldere taakafbakening.
Binnen de organisatie moet helder zijn wie de vragen van aankomend studenten beantwoordt en wie verantwoordelijk is voor telefonische bereikbaarheid, site en dergelijke. De vragen zijn te verdelen in verschillende categorieën:
 - Instroomeisen, studiefinanciering, etc.
 - Huisvesting
 - Opleidingsinhoudelijke vragen
 - Matchingsvragen
- Iemand de taak geven te inventariseren waar de laatste lichte afgestudeerden terecht komt ten faveure van PR bij voorlichtingsactiviteiten.
- Iemand de taak geven het alumnibeleid voor de academie op te zetten.
- Het aanbod voor oriëntatie, studiekeuze en loopbaan beter structureren. Helderheid informeren waar studenten terecht kunnen voor het aanbod dat er is.

- Heldere interne communicatie. Medewerkers van NHTV moeten weten bij wie ze terecht kunnen voor onderwerpen als studiekeuze en loopbaan en waar ze studenten naar kunnen doorverwijzen.
- Inzetten van het selfassessment voor de Academie voor Toerisme,
- Aanbieden van sollicitatietraining, aanvullend op het aanbod van SIG-trainingen.
- De inzet van SIG-trainingen afstemmen op de vraag van studenten.
- Het uitvalbeleid kritisch bekijken op grondigheid.
- De administratieve taken van coaches terugbrengen of meer tijd inroosteren voor coaching.
- Kritisch kijken naar uitvoering slbc, geen afvinklijst maar stimulans tot uitdaging in studie
- Zie voor eventuele nieuw te ontwikkelen trainingsaanbod scenario 2
- Verbeteren en uitbreiden van de meeloopdagen
- Iemand verantwoordelijk maken voor instroommanagement / voor kwalitatieve voorlichting richting mbo en vo.

Scenario Y – Oriëntatieloket en Loopbaancentrum

Ondersteunen, faciliteren, service en doorverwijzen. Faciliteren van de zelfsturende- en zelfontwikkellende professional (aankomend student, student, alumni/werkveld).

Oriëntatieloket

Vragen beantwoorden van aankomende studenten en coördinatiepunt voor de eigen organisatie als aanvulling en verdieping van wat de dienst marketing en communicatie doet. Doel is één centraal punt voor vragen en voor het bijhouden en het actualiseren van informatie om zo geen vragen onbeantwoord te laten en eenduidigheid in antwoorden te realiseren.

- Coördinerende rol voor juiste info voor studiekeuze op de site
- Spreekuren voor studiekeuze door decanen
- Intakegesprekken/matchingsgesprekken
- Contact voor marketing voor het leveren van input voor kennismakingsdagen
- Verbeteren en uitbreiden van de meeloopdagen
- Contactpersoon voor instroommanagement / voor kwalitatieve voorlichting richting mbo en vo
- Ontwikkelen en bijhouden van overzichten waar afgestudeerden in het werkveld terecht zijn gekomen na de opleiding, i.s.m. de coördinator Alumnibeleid.
- Verantwoordelijk voor uitvoering van het selfassessment.

Loopbaancentrum

Het invoeren van een loopbaancentrum zou in twee fasen kunnen plaatsvinden. In fase 1 kan het huidige aanbod worden samengevoegd tot een centrum. In fase 2 kan vervolgens het aanbod worden uitgebreid. In

de eerste fase kan het volgende aanbod opgenomen worden in het loopbaancentrum:

- 21+ testen
- Deficiëntietoetsen
- Bijspijkeren
- Sig-trainingen
- SLBC-trainingen
- EVC
- Inloopspreekuur: o.a. loopbaanvragen, sollicitatiebrief en C.V. check, etc.
- Exit-gesprekken
- Bespreekpunt is welke rol decanen hierin krijgen

Eventueel uitbreiden van het aanbod van het loopbaancentrum in de vervolgfase met:

- loopbaanadvies aan bedrijven
- een breder trainingsaanbod met bijvoorbeeld een training/cursus:
 - netwerken
 - timemanagement
 - conflicthantering
 - snelleren
 - mindfulness
 - onderhandelen
 - culture shock
 - intercultural communication
 - mening, feedback, kritiek
 - oriëntatie op de arbeidsmarkt
 - sollicitatievaardigheden
 - going global: making the most of your career abroad
- keuze vervolgopleiding, oriëntatie op vervolgopleiding. (Masterkeuze)
- loopbaanadvies aan eigen studenten
- uitvoerende taken m.b.t. alumnibeleid
- uitvoerende taken voor masterclasses e.d.
- evt. organisatie van begeleiding van coaches

Scenario Z – Oriëntatieloket

Ondersteunen, faciliteren, service en doorverwijzen

Oriëntatieloket

Vragen beantwoorden van aankomende studenten en coördinatiepunt voor de eigen organisatie als aanvulling en verdieping van wat de dienst marketing en communicatie doet. Doel is één centraal punt voor

vragen en voor het bijhouden en het actualiseren van informatie om zo geen vragen onbeantwoord te laten en eenduidigheid in antwoorden te realiseren.

- Coördinerende rol voor juiste info voor studiekeuze op de site
- Spreekuren voor studiekeuze door decanen
- Intakegesprekken/matchingsgesprekken
- Contact voor marketing voor het leveren van input voor kennismakingsdagen
- Verbeteren en uitbreiden van de meeloopdagen
- Contactpersoon voor instroommanagement voor kwalitatieve voorlichting richting mbo en vo
- Ontwikkelen en bijhouden van overzichten waar afgestudeerden in het werkveld terecht zijn gekomen na de opleiding. Op basis van samenwerking met de coördinator Alumnibeleid
- Verantwoordelijk voor uitvoering van het selfassessment.

7.2 Draaiboek

Uitgangspunt voor het draaiboek is het scenario waarin er één centraal punt komt voor oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding. Als gekozen wordt om een centraal punt in te richten dan zullen er een aantal keuzes/beslissingen moeten worden gemaakt. Wie is de doelgroep? Is het loket er alleen voor studenten of is het er ook voor studiekeuzers en alumni? Is het er voor alle studenten of voor studenten van een specifieke opleiding? Welke producten en diensten worden er aangeboden? Welke functionarissen zijn er actief in dit centrum/loket? Wat is de ambitie? Wordt er enkel ingezet op effectiever en efficiënter organiseren van wat we al doen en het verbeteren van de communicatie of staat een hogere kwaliteit van de producten en diensten, een breder aanbod en een groter bereik van de doelgroep centraal? Hieronder worden deze punten kort uiteengezet.

Doelgroep

Wie zou de doelgroep kunnen zijn?

NHTV heeft als maatschappelijke opdracht om mensen voor te bereiden / op te leiden voor een succesvolle maatschappelijke loopbaan. De academie voor toerisme wil naast de feitelijke opleidingen:

- ondersteuning bieden bij het maken van een passende studiekeuze voor een initiële opleiding (na middelbaar onderwijs);
- studenten voorbereiden op hun loopbaan;
- bij studenten belemmerende factoren voor hun studie wegnemen/beperken (door bijvoorbeeld de inzet van SIG-trainingen);
- studenten helpen bij het bepalen van de persoonlijke strategie na afronding van de initiële opleiding (werken/doorstuderen etc.?).

Is de maatschappelijke opdracht het uitgangspunt, dan kan de doelgroep zijn:

- studiekeizers, aspirant studenten die een studie overwegen bij NHTV;
- huidige studenten van NHTV;
- alumni van NHTV, tot maximaal 1 jaar na afstuderen;
- werkveld, branches passende bij de opleidingen van NHTV.

Producten en Diensten

Voor de bepaling van het aanbod van het loopbaancentrum, kunnen de twee algemene hbo competenties uit het competentieprofiel Bachelor of Business Administration in Tourism Management centraal staan¹⁴. Voor een beschrijving van de competenties wordt verwezen naar de bijlage. Een belangrijk doel van het loopbaancentrum zou kunnen zijn om extra ondersteuning te bieden bij het ontwikkelen van de inter- en intrapersonlijke competenties. Voorbeelden van activiteiten die aan de hand van deze criteria opgenomen worden in het aanbod van het loopbaancentrum:

- Heroriëntatie studiekeuze
- Sollicitatievaardigheden
- Arbeidsmarktoriëntatie
- Etc.

In de bijlage is een overzicht opgenomen met producten en diensten die een centrum voor studiekeuze en loopbaan zou kunnen aanbieden.

Positionering

Het centrum/loket kan voor de Academie voor Toerisme of voor heel NHTV opgezet worden.

Redenen om het centrum alléén voor de Academie voor Toerisme op te zetten:

- De Academie kan zelf alle beslissingen nemen.
- Eenvoudig in het verdelen van de kosten.

Redenen om het centrum NHTV breed op te zetten:

- Een NHTV breed centrum biedt de mogelijkheid om NHTV brede diensten te borgen als webspijkeren, efficiënties en 21+ toetsen.
- Het biedt de mogelijkheid om het aanbod aan zomercursussen uit te breiden (bijv. Engels en Nederlands).
- Het biedt de mogelijkheid om in de toekomst contractactiviteiten aan te bieden als cursussen en trainingen.
- Effectiviteit en efficiëntie.
- Mogelijkheid om de kwaliteit van het aanbod NHTV breed te verhogen.

¹⁴ Zie bijlage voor een verder beschrijving van deze twee algemene hbo competenties.

Als het gaat om de plek waar het centrum zich gaat vestigen, kan er gekozen worden voor een fysieke of virtuele ruimte.

- Fysieke ruimte:

- balie voor studenten
- werkplekken
- gespreksruimte

- Virtuele ruimte:

- website
- werkplekken (backoffice)
- telefoonnummer
- e-mailadres

Producten en diensten

Binnen een oriënteringsloket en/of loopbaancentrum kunnen in eerste instantie de coördinerend taken en het bestaande aanbod voor loopbaanbegeleiding (buiten het curriculum) worden samengevoegd. Dat betekent in praktijk dat het centrum/loket in aanvang het volgende aanbod heeft:

- 21+ testen;
- efficiëntietoetsen;
- bijspijken
- sig-trainingen (studie-intensiveringstrainingen)
- SLBC-trainingen (trainingen studieloopbaancoaching)
- EVC (Erkennen van verworven competenties)
- inloopsprekuren: o.a. loopbaanvragen, sollicitatiebrief en C.V. check, etc.
- exit-gesprekken;

Het aanbod kan verder ontwikkeld en aangescherpt worden door gaandeweg succesvolle aspecten te behouden en onderdelen die weinig rendement opleveren te schrappen. Het aanbod kan in de vervolgfase bijvoorbeeld uitgebreid worden met:

- loopbaanadvies aan bedrijven
- een breder trainingsaanbod met bijvoorbeeld een training/cursus:
 - netwerken
 - timemanagement
 - conflicthantering
 - snelleren
 - mindfulness
 - onderhandelen
 - culture shock

- intercultural communication
- mening, feedback, kritiek
- oriëntatie op de arbeidsmarkt
- sollicitatievaardigheden
- going global: making the most of your career abroad
- keuze vervolgopleiding, oriëntatie op vervolgopleiding. (Masterkeuze)
- loopbaanadvies aan eigen studenten
- uitvoerende taken m.b.t. alumnibeleid
- uitvoerende taken voor masterclasses e.d.
- evt. organisatie van begeleiding van coaches

Functionarissen

Op dit moment worden er verschillende personen binnen de academie betrokken bij vragen en activiteiten op het gebied van studiekeuze, loopbaan en beroep, zoals secretaresses van de afdeling, decanen, organisator meeloopdagen en open dagen, organisatie sig trainingen, 21+ assessment, webspijkeren en efficiënties.

Hoe zit dit bij andere instellingen voor hoger onderwijs?

Een voorbeeld: inzet van functionarissen en uren van het Studenten Service Centrum van de Universiteit van Tilburg. In dit centrum zijn de volgende medewerkers actief:

- Loopbaanadviseurs (ongeveer 2,7 FTE)
- Psychologen (ongeveer 1,6 FTE)
- Decanen (ongeveer 2 FTE)
- Ondersteuning (0,8 FTE)

Het eerste aanspreekpunt binnen de opleiding is de studieadviseur. Per opleiding is er één aangewezen studieadviseur, die te maken krijgt met vragen zoals die binnen het hoger onderwijs gesteld worden aan de studieloopbaancoach. Studenten worden indien nodig door deze studieadviseur doorverwezen naar het Studenten Service Centrum.

De Universiteit van Tilburg heeft ongeveer 13.000 studenten, waarbij het Studenten Service Centrum een meer eerstelijnsfunctie heeft in de loopbaanontwikkeling van haar studenten. Voor deze 13.000 studenten, is 7,1 FTE aan medewerkers aangesteld.

Voor NHTV zou dit kunnen betekenen dat zij verhoudingsgewijs ongeveer 3,8 FTE aan medewerkers nodig zou hebben. Dit zou gerealiseerd kunnen worden door een interne verschuiving van taken en werkzaamheden. Let wel:

1. Binnen het hoger onderwijs heeft een centrum een tweedelijnsfunctie voor loopbaanvragen. Dit heeft te maken met het studieloopbaanprogramma dat binnen het curriculum plaats vindt. Daarnaast krijgen de studenten binnen het onderwijs veelal training op het gebied van vaardigheden, waarbij dit

op een Universiteit veelal niet het geval is

2. Binnen het Studenten Service Centrum van de Universiteit van Tilburg is de doelgroep die bediend wordt huidige studenten en alumni (tot maximaal 1 jaar na afstuderen) en wordt de studiekeizer niet bediend. (Wel de student die zich aan het heroriënteren is!)

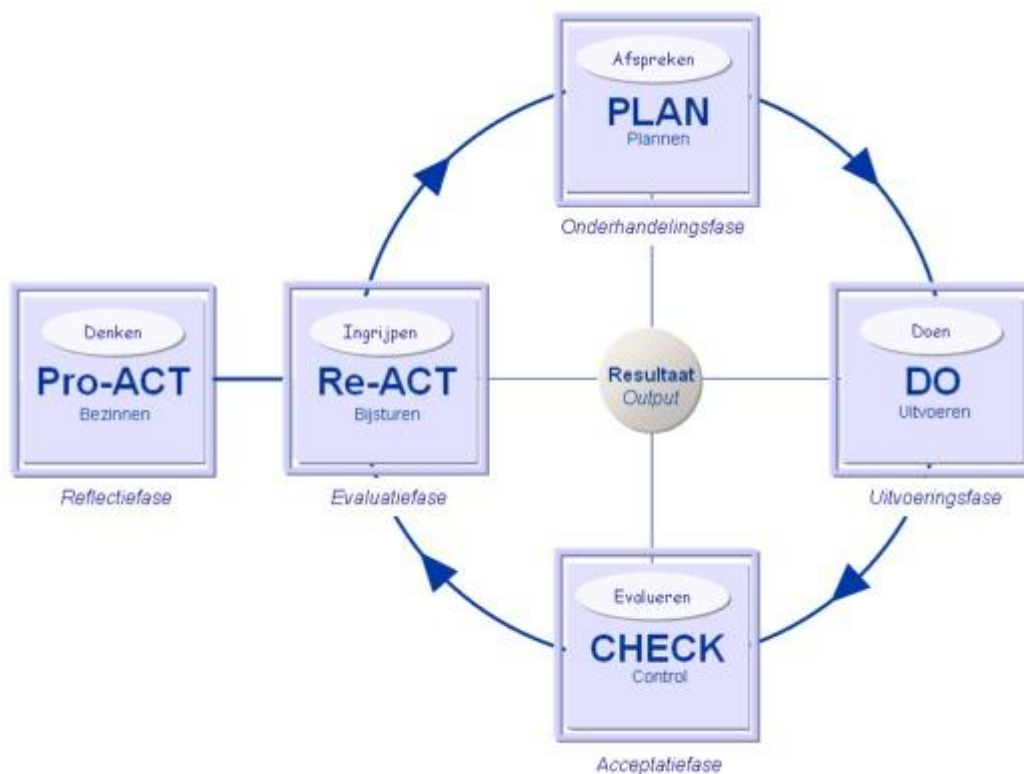
Kosten en baten

Wat levert het op? In het gunstige geval alle pluspunten zoals genoemd in 9.2, bij doel en scenario.

Kosten zijn voornamelijk de personele kosten en eenmalige investeringskosten voor inrichting van ruimte en inzet van communicatiemiddelen om het centrum onder de aandacht te brengen.

Evaluatie / kwaliteitsverbetering

Ter bevordering van de kwaliteit wordt de kwaliteitscirkel van Deming gehanteerd. Deze cirkel beschrijft vier activiteiten die op alle organisaties van toepassing zijn. In een cyclus kunnen die zorgen voor een betere kwaliteit. Het is belangrijk om in elke fase van het project de gang van zaken te evalueren en zo nodig bij te sturen.

Plan

De eerste fase is de planningsfase.

Do

In deze tweede fase wordt het proces uitgevoerd.

Check

In deze fase worden de bereikte resultaten vergeleken met de doelstellingen.

Act

In deze fase wordt er 'gereageerd' op de resultaten die wel/niet zijn bereikt.

Indien de doelen niet zijn bereikt, moet er geanalyseerd worden welke doelen er niet zijn bereikt en om welke doelgroep het gaat. Op basis hiervan herhaalt de cyclus zich. De bedoeling is dat het doorlopen van de cirkel leidt tot continue verbetering van de resultaten. De cyclus zorgt daarmee voor zowel kwaliteitsborging als kwaliteitsverbetering.

8. Conclusie en advies

Centraal in dit stuk staat de vraag of een loket of centrum voor (studie)loopbaanbegeleiding / oriëntatieloket een toegevoegde waarde kan hebben voor de academie voor toerisme en/of voor NHTV. Om deze vraag te beantwoorden is er deskresearch verricht en zijn er interviews gehouden binnen de academie voor toerisme met betrokkenen bij studieloopbaanbegeleiding. De belangrijkste knelpunten en opmerkingen die genoemd zijn tijdens de interviews:

- vragen van studiekeizers komen bij diverse mensen terecht
- er is onduidelijkheid over rol en effectiviteit van coach bij de verschillende opleidingen/specialisatie
- sig trainingen moeten sneller in te zetten zijn
- sommige studenten hebben behoefte aan bijspijker activiteiten / opfriscursussen;
- er is geen decentraal alumnibeleid

Kan een loket of centrum dit oplossen/regelen? Het kan een oplossing zijn voor de vragen voor studiekeizers. Voor de overige punten is er niet direct een relatie te leggen. Als studieloopbaancoaching beperkter aangeboden zou worden in het curriculum, op basis van vraagsturing, dan zouden er wellicht meer mogelijkheden zijn. Een centrum zou in dat geval adviesgesprekken of trainingen kunnen verzorgen als aanvulling op een beperkt uniform aanbod binnen het curriculum. Het centrum zou ook aanvullend kunnen zijn bij beroepsoriëntatie door bijvoorbeeld een inloopsprekkuur aan te bieden waarin loopbaanvragen beantwoord worden en sollicitatiebrieven en cv's bekeken worden. De andere genoemde knelpunten kan een centrum in principe niet oplossen. Voor deze punten is het advies om:

- meer duidelijkheid te verschaffen m.b.t. slb-coaching;
- eisen voor achtergrond van betrokken medewerkers op te stellen
- eisen voor inhoud van studieloopbaangesprekken op te stellen
- training van medewerkers te verzorgen
- voor meer flexibiliteit te zorgen bij de inzet van sig trainingen
- kijken naar aanbod opfriscursussen
- decentraal alumni beleid op te zetten

Ondanks dat het niet alle knelpunten kan oplossen, wordt wél geadviseerd een centraal punt (centrum of loket) in te richten voor producten en diensten op het gebied van oriëntatie, studiekeuze en beroep omdat het de volgende voordelen en mogelijkheden heeft:

- Het is een helder punt voor vragen over studiekeuze en loopbaan, zowel intern als extern.
- Je kunt de loopbaan van verschillende doelgroepen goed borgen: topsport, functiebeperking en studerende moeders.
- Het biedt een portaal voor buiten curriculum trainingen (bijv. SIG trainingen).
- Het biedt een portaal voor contractactiviteiten (EVC, bedrijfstrainingen).

- Het biedt de mogelijkheid om nhtv brede activiteiten te positioneren: bijspijkeren, 21+ , deficiënties.

Gepleit wordt te starten met een centraal punt met een beperkt aanbod. Binnen dit centrum of loket zouden vragen over oriëntatie, studiekeuze en loopbaan beantwoord kunnen worden en het zou een portaal kunnen zijn waarbinnen advies en trainingen worden aangeboden. Positioneer het punt NHTV breed in verband met schaalvoordelen. Ook is kennisuitwisseling tussen opleidingen op deze manier eenvoudiger en vanzelfsprekender. Kies ervoor een coördinator aan te stellen als spin in het web en zet op behoefte enkele inhoudsdeskundigen in om vragen te beantwoorden en trainingen te verzorgen (o.a. decaan voor vragen over functiebeperking, topsport en sturende moeders en een loopbaanadviseur voor spreekuren of op afspraak). Kies voor een fysiek portaal waarin het aanbod zichtbaar is, wellicht vergelijkbaar met hoe de School for Creative Education is opgezet. Eventueel kunnen er telefonische spreekuren en inloopsprekuren ingesteld worden. De benodigde uren zouden op deze manier beperkt kunnen zijn en redelijk overeenkomen met de huidige versnipperd ingezette uren.

Bijlagen

Bijlage 1. Literatuuronderzoek naar studiekeuze en loopbaanontwikkeling

Onderwerpen als studiekeuze, studie uitval en loopbaan, die gelieerd zijn aan loopbaanontwikkeling en een algemeen kader schetsen, staan centraal in dit hoofdstuk. Opbouw van de notitie ligt in de lijn van instroom, doorstroom en uitstroom van een (aankomend) student.

Belang van studiekeuze

De studiekeuze is de keuze van een school, studierichting, onderwijsvorm. In het geval van NHTV gaat het daarbij om de schoolkeuze na het voortgezet onderwijs/middelbaar beroepsonderwijs of vanuit persoonlijke ontwikkeling voor Hoger beroepsonderwijs of Universiteit.

“Een juiste studiekeuze is cruciaal voor het studiesucces van een student.”¹⁵

Een goede keuze...

1. Juist beeld van eigen capaciteiten, interesses, ambities, mogelijkheden en beperkingen.
2. Kennis van vereist die arbeid stelt.
3. Samenhang kunnen zien tussen beide groepen factoren.

Loopbaanontwikkeling en -begeleiding in het voortgezet onderwijs

LOB helpt leerlingen bij keuzes op korte termijn zoals sector, profiel, pakket en vervolgopleiding¹⁶.

De toekomst vraagt van mensen dat ze regelmatig nadenken “zit ik nog op de juiste plek? Is het tijd voor een andere stap of studie...” Het ontwikkelen van de loopbaancompetenties maakt deel uit van LOB in het voortgezet onderwijs. Van een aankomend student mag een weloverwogen besluit verwacht worden voor opleiding en beroep met de mogelijkheid dit besluit bij te stellen.

Startmonitor (2008-2009) en studiekeuze

Door het onderzoek Startmonitor¹⁷ is een goed beeld verkregen hoe scholieren zich hebben voorbereid op hun studiekeuze. Slechts 60% van de eerstejaars vindt dat zij daarover goed hebben nagedacht. Ook over

¹⁵ Warps, J. e.a. (2009), Studiekeuze en studiesucces. Een selectie van gegevens uit de Startmonitor over studiekeuze, studieuitval en studiesucces in het hoger onderwijs, ResearchNed Nijmegen.

¹⁶ <http://www.aps.nl/APSsite/Onderwijssectoren/Projecten/LOB/>

¹⁷ Warps, J. e.a. (2009), Studiekeuze en studiesucces. Een selectie van gegevens uit de Startmonitor over studiekeuze, studieuitval en studiesucces in het hoger onderwijs., ResearchNed Nijmegen.

Met de startmonitor heeft ResearchNed in studiejaar 2008-2009 een grote groep nieuwe studenten in het hoger onderwijs een jaar lang gevolgd vanaf hun entree in september tot aan het einde van het eerste studiejaar¹⁷. Door middel van drie enquêtes – bij de start, halverwege en aan het einde van het studiejaar – is in kaart gebracht hoe deze startende studenten tot hun studiekeuze zijn gekomen, hoe het hen in het eerste jaar is vergaan en of zij na een jaar studie besluiten door te gaan met de gekozen opleiding. De startmonitor

uitval is nu meer bekend. Uitvallers in het eerste studiejaar (een kwart van de universitaire studenten en eenderde van de hbo-studenten) blijken vaker last-minute kiezers te zijn dan niet-uitvallers.

Er zijn nog meer duidelijke verschillen gevonden tussen uitvallers en niet-uitvallers. Studenten die goed kiezen, hebben dat gedaan op basis van interesse in de opleiding, de inhoud en het onderwijsprogramma, en omdat de studie goed aansluit bij hun capaciteiten. Uitvallers gaan meer voor de baankans die bij de opleiding hoort, de hoogte van het salaris of de maatschappelijke status. Studieloopbaanbegeleiders kunnen met deze kennis de risicovolle groepen al in september actief opsporen en hen eerder of anders begeleiden.

Studenten die succesvol gekozen lijken te hebben, onderscheiden zich op de volgende kenmerken:

1. Ze hebben vaker in de eindfase van hun vooropleiding hun motivatie voor hun opleidingskeuze op papier moeten zetten.
2. Ze hebben vaker een voorlichtingsdag van een instelling/opleiding bezocht en minder vaak gebruik gemaakt van websites van instellingen/opleidingen en van de website schoolweb.nl. Ook hebben zij vaak minder rechtstreeks een contact opgenomen met de instelling (telefoon, e-mail).
3. Ze hebben meer informatie verzameld voor hun opleidingskeuze en geven tegelijkertijd vaker aan dat ze bij hun oriëntatie nog informatie hebben gemist.
4. Bij hun oriëntatie hebben zij vaker gelet op de inhoud van het programma en de vakken.
5. Bij hun opleidingskeuze hebben zij meer belang gehecht aan een goede aansluiting bij hun eigen capaciteiten en vaardigheden en aan de aandacht in de opleiding voor onderzoeksvaardigheden. Minder belang hebben zij gehecht aan de kans op een baan.
6. Bij hun instellingskeuze hebben zij meer belang gehecht aan de sfeer op de instelling en minder belang gehecht aan een aantrekkelijke stad en studentenleven.
7. Ze vinden vaker dat ze goed hebben nagedacht over zowel hun opleidingskeuze als hun instellingskeuze.
8. Zij hebben gemiddeld vroeger hun definitieve keuze gemaakt.
9. Ze studeren vaker in het wo.
10. Ze hebben vaker bij hun nieuwe opleiding een intake- of welkomstgesprek gehad.¹⁸

Een aantal onderzoeksresultaten over studiekeuze:

Lerenden kiezen vooral op basis van afstrepn. Ze kiezen op basis van wat ze niet willen; wat er overblijft als ze alles wat ze niet willen hebben weggestreept is, in plaats van te kiezen wat ze wel willen; waar ze moeite voor willen doen. (Neuvel, 2005)

onderzoekt onder andere de verschillen tussen vooraanmeldingen en definitieve inschrijvingen en brengt het voorlichtinggebruik en studiekeuzeprocessen in kaart.

¹⁸ Warps, J. e.a. (2009), Studiekeuze en studiesucces. Een selectie van gegevens uit de Startmonitor over studiekeuze, studieuitval en studiesucces in het hoger onderwijs, Reserachned Nijmegen.

Onderzoeken bevestigen dat loopbaankeuzes van lerenden geen weloverwogen processen zijn. Lerenden hebben geen realistisch beeld van werk, en zijn zich nauwelijks bewust van hun eigen kunnen en streven. (Den Boer e.a., 2004; Luken & Newton, 2004; Bakker e.a., 2007).

De zelfsturende werknemer

De permanente noodzaak van product- en procesinnovaties heeft ertoe geleid dat arbeid in voortdurende ontwikkeling is: als gevolg hiervan is ook de werkverdeling aan verandering onderhevig en ontstaan telkens nieuwe functies, arbeidshiërarchieën en beloningsmodellen. Grenzen tussen niveaus en posities, functies en disciplines, organisaties en haar markten zijn doorlaatbaar geworden. Het psychologisch contract tussen werkgever en werknemer is hierdoor ingrijpend veranderd waardoor deze relatie ook een permeabel karakter heeft gekregen. Waar vroeger de organisatie de verantwoordelijkheid droeg voor bijvoorbeeld scholing, huisvesting en gezondheidszorg, is nu de werknemer autonoom en zelfsturend. Daar waar voorheen zekerheid en loyaliteit als rode draad door een lifetime employment liep, wordt de werknemer van nu telkens weer in een onderhandelingspositie en keuzemomenten gemanoeuvreerd. De loopbaan krijgt hierdoor een amorphe Barbpappa structuur waardoor menigeen op het ongeplaveide loopbaanpad de weg kwijt raakt. De mens zélf is nu diegene die verantwoordelijk is voor toekomst- en loopbaanperspectieven en de verantwoordelijkheid draagt om de fragmentatie in de loopbaan het hoofd te bieden.¹⁹

De loopbaan

De loopbaan begint niet bij het betreden van de arbeidsmarkt, de loopbaan begint al gedurende de opleiding. Het opleiden van jongeren tot vakbekwame beroepsbeoefenaars gaat hand in hand met het opleiden tot zelfontwikkelende werkenden.²⁰

Lerenden moeten leren hun persoonlijke doelen te verbinden met opleidingsdoelen, en hun persoonlijke kwaliteiten (ontwikkeling) te verbinden met de kwaliteitseisen van studie en beroep. Een reflectieve, toekomstgericht dialoog die onderdeel is van het leerproces staat centraal bij loopbaanontwikkeling.

Loopbaanleren is in het beroepsonderwijs een leerproces om vanuit groei naar vakbekwaamheid, zicht te krijgen op zichzelf en werk, om passende keuzes te kunnen maken in het dagelijkse leren en op overgangsmomenten in de loopbaan.

¹⁹ Stekelenburg, L. (2006). Loopbaanbegeleiding en presentie.

²⁰ Kuijpers, M. (2007). Loopbaanontwikkeling in het beroepsonderwijs; draagvlak en daadkracht. Lectoraat Pedagogiek van de Beroepsvorming aan de Haagse Hogeschool.

Doel van loopbaanbegeleiding zou zodoende kunnen zijn: student zelfredzaam maken, om eigen loopbaankeuzes en beslissingen te nemen en om de eigen loopbaan actief te beheren, om op deze manier de positie op de arbeidsmarkt te versterken.

De zelfsturende competentie

De zelfsturende competentie van het hbo-onderwijs beschrijft hoe de beroepsbeoefenaar de persoonlijke ontwikkeling beheerst. De professional is in staat om:

- moreel verantwoord te handelen;
- het professioneel handelen te verantwoorden;
- dilemma's te herkennen en te analyseren en neemt daarin stelling;
- aan de ontwikkeling van de beroepsgroep bij te dragen;
- **voortdurend aan de eigen ontwikkeling te werken;**
- effect(en) van eigen handelen te evalueren.²¹

Belang van loopbaanontwikkeling

1. *Meer gefundeerde en succesvolle studiekeuze.*

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding zijn belangrijke instrumenten om leerlingen een gefundeerde, succesvolle studiekeuze te laten maken.^{22,23} Deze succesvolle studiekeuze kunnen zij maken door meer zelfkennis, sterkere en duidelijkere motivatie en keuzes die op individueel en collectief niveau meer opleveren.²⁴

2. *Het verminderen van switchen en uitval.*

Switchen en uitval is met een goede investering in LOB te verminderen, maar nooit helemaal te voorkomen. Zoek de risicostudent op²⁵. De hoge uitval in het hbo vraagt om een proactieve houding. Daarnaast draagt goede loopbaanbegeleiding bij aan betere motivatie, het verminderen van voortijdig schoolverlaten, de totstandkoming van een arbeidsidentiteit en betere studie- en beroepskeuzen²⁶

3. *Vermindering van de kosten voor de samenleving.*

In het hoger onderwijs komen de switchers en uitvallers samen op 30% in het hoger beroepsonderwijs, en 25% in het wetenschappelijk onderwijs. Door onder andere het ROA is berekend dat dit uitvallen,

²¹ Saxion, Hogeschool Inholland, Stenden Hogeschool en NHTV internationaal hoger onderwijs Breda. (2010). BeroepsOpleidingsProfiel Manager toerisme en recreatie.

²² Raad voor werk en inkomen. Voor de keuze: Effectieve loopbaan-oriëntatie en begeleiding (2008)

²³ VO raad <http://www.vo-raad.nl/projecten/stimulering-lob/achtergrond-lob> (2010)

²⁴ <http://www.scienceguide.nl/200702/loopbaanbegeleiding-sleutel-voor-competentieontwikkeling.aspx>

²⁵ VO raad <http://www.vo-raad.nl/projecten/stimulering-lob/achtergrond-lob> (2010)

²⁶ <http://www.scienceguide.nl/200702/loopbaanbegeleiding-sleutel-voor-competentieontwikkeling.aspx>

herstarten, vertragen en switchen van leerlingen/studenten per jaar € 5.7 miljard kost²⁷.

Gemotiveerde leerlingen die weten wat ze willen, doen het beter in het vervolgonderwijs en op de arbeidsmarkt. Investeren in de (studie-)loopbanen van jonge mensen verdient zich uiteindelijk terug. Om dit te bereiken is een sterke kwaliteitsimpuls van LOB nodig.

4. *Rendementsverbetering voor de instelling.*

Rendementsverbetering voor de instelling door minder uitval en een snellere doorloop van het studieprogramma.

5. *De sleutel tot rendementsverbetering voor de kennissamenleving*

De sleutel voor rendementsverbetering in het onderwijs en competentieontwikkeling t.b.v. de kennissamenleving ligt in gemotiveerde loopbaanontwikkeling van individuen.²⁸

Studierendement

Een heel aantal aspecten kunnen een rol spelen in het bepalen van studierendement. De checklist rendementen van het ICLON geeft aan dat studentkenmerken, cursus- en curriculum kenmerken en de relatie tussen deze twee spelen een rol spelen²⁹. Vertaald naar studieloopbaanbegeleiding zijn studentkenmerken als inzet en planningsvaardigheid en curriculumkenmerken als verhouding zelfstudie en contacttijd en studiebegeleiding aspecten waar naar gekeken kan worden.

Onderzoek naar studieuitval

In 2008 heeft ResearchNed in opdracht van het ministerie van OCW een onderzoek gedaan naar studieuitval. Onderstaande zijn resultaten uit dit algemene onderzoek.

De top drie van doorslaggevende uitvalredenen voor de uitvallers uit het hbo wordt gevormd door persoonlijke omstandigheden (22%), gebrek aan motivatie (16%) en op een gedeelde derde plaats een verkeerde studiekeuze en onvrede met de manier van onderwijs geven (15%). Gebrek aan motivatie (25%), persoonlijke omstandigheden (23%), een verkeerde studiekeuze (10%) en het vinden van een baan (10%) speelden vooral in het wo een beslissende rol.

Het zijn vooral de studiestakers zelf en hun ouders die een poging hebben gedaan om uitval te voorkomen. Opvallend minder vaak worden de studiebegeleiders (hbo 16%; wo 11%), studentdecanen (hbo 14%; wo 6%) en docenten (hbo 11%; wo 5%) genoemd. *Van de uitvallers geeft 63 procent (hbo) en 66 procent (wo) aan dat er vanuit de instelling geen enkele inspanning is verricht om de uitval te voorkomen.*

²⁷ VO raad <http://www.vo-raad.nl/projecten/stimulering-lob/achtergrond-lob> (2010)

²⁸ <http://www.scienceguide.nl/200702/loopbaanbegeleiding-sleutel-voor-competentieontwikkeling.aspx>

²⁹ Checklist rendementen, (2007). ICLON

Profiel van studiestakers

Als al deze factoren in samenhang worden bestudeerd kunnen we concluderen dat de kans op uitval groter is voor de volgende groepen:

- studenten met kinderen, gehuwde/samenwonende studenten; zelfstandig wonende studenten; niet-westers allochtoon; studenten waarvan de ouders geen opleiding in het hoger onderwijs hebben genoten; studenten met een handicap of beperking; studenten uit hogere sociaal milieus; jonge studenten; mannen; studenten in het hbo.³⁰

Exitonderzoek onder propedeusestudenten NHTV 2008-2009

Vanuit het exit-onderzoek 2008 – 2009 zijn de volgende conclusies getrokken wanneer het gaat om studie uitval:

- De belangrijkste reden om te stoppen met de studie is de inhoud van de studiestof. Bij toerisme is deze vermoedelijk te economisch.
- Van de respondenten geeft 26% aan dat zij belangrijke informatie gemist heeft tijdens de oriëntatie op een opleiding.
- Sommige studenten hebben getwijfeld over hun studiekeuze: 39% heeft getwijfeld en 4% heeft zelfs heel erg getwijfeld. Bij toerisme (MT) ligt het aantal twijfelaars hoger dan gemiddeld, op 48% en 8%.
- Voor sommige studenten was het beroepsbeeld achteraf gezien niet duidelijk. Bij zowel MT als VTM ligt het percentage dat gedeeltelijk of onvoldoende op de hoogte was, hoger dan gemiddeld op 70% en 72%.
- De respondenten is gevraagd suggesties te doen waarmee NHTV de voorlichting, het onderwijs, de begeleiding aan of communicatie naar (aankomend) studenten kan verbeteren. De gegeven suggesties liggen op een breed terrein van begeleiding, communicatie, voorlichting en inhoud van de opleiding.
- Beleving van student is dat hij zichzelf goed voorbereid heeft op zijn studiekeuze

Respondenten geven de volgende verbeterpunten voor henzelf aan:

- jezelf vragen: wat wil je nu echt
- huidige studenten van de opleidingen veel vragen stellen
- meedoen met meeloopdag

Respondenten geven de volgende verbeterpunten aan voor NHTV:

- meer inhoudelijke informatie bieden

³⁰ Studieuitval in het hoger onderwijs. Onderzoek in opdracht van het ministerie van OCW. Froukje Wartenbergh en Anja van den Broek. ResearchNed bv Nijmegen, september '08

Verschil tussen studiebegeleiding en loopbaanbegeleiding

Accent ligt aan het begin van de opleiding meer op studiebegeleiding en richt zich vervolgens steeds meer op de loopbaan.

Visie op loopbaanontwikkeling vanuit NHTV

NHTV geeft in haar strategische visie aan dat zij als instelling medewerkers en studenten wil inspireren en uitdagen om hun talenten optimaal te kunnen ontwikkelen, hun kennis en kunde te integreren en die als professional of als academicus op excellente en duurzame wijze toe te passen in de samenleving.

NHTV gaat uit van onderwijs dat balanceert tussen studenten uitdagen hun eigen weg te zoeken door hen te voorzien van kennis én studenten de gerichte ondersteuning te bieden die zij nodig hebben om zich te ontwikkelen tot professional. Van medewerkers wordt verwacht dat zij zich door hun inhoudelijke kennis onderscheiden en bereid en in staat zijn zich continu te blijven ontwikkelen en te professionaliseren.³¹

Studenten van de academie voor toerisme leren met de kennis en vaardigheden die ze opdoen om in een internationale omgeving te opereren en hun eigen levensreis uit te stippelen. Vakinhoudelijk worden ze begeleid door docenten. Tijdens de studie hebben zij een studieloopbaancoach die hen begeleidt en met wie zij hun persoonlijke ontwikkeling en studievoortgang regelmatig bespreken. Voor informatie, advies en begeleiding op het gebied van studie- en beroepskeuze, studievoorwaarden en studiefinanciering kunnen zij terecht bij de decaan. Dit geldt ook voor persoonlijke (studie)problemen of studeren met een functiebeperking. Het praktijkbureau helpt hen o.a. met het vinden van een geschikte stageplaats.³²

De academie stelt dat NHTV de maatschappelijke functie heeft om mensen voor te bereiden/ op te leiden voor een succesvolle maatschappelijke loopbaan. NHTV wil naast de feitelijke opleidingen, ondersteuning bieden bij het maken van een juiste studiekeuze, studiebelemmerende factoren wegnemen/beperken en studenten voorbereiden op hun loopbaan door ondersteuning te bieden in de persoonlijke strategie bepaling voor na de opleiding.

³¹ NHTV accelereert. Strategisch plan NHTV (2009-2012).

³² Brochure Academie voor Toerisme (2010)

Bijlage 2a. Overzicht activiteiten op het gebied van oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding in het hoger onderwijs

Wat biedt NHTV en wat bieden andere hogescholen en universiteiten in Nederland en België aan op het gebied van studiekeuze, oriëntatie en loopbaan? Hieronder volgt een overzicht van dit aanbod waarbij er een indeling gemaakt is naar doelgroep: studiekeuze, student en alumni/werkveld.

1 Studiekeuze

1.1.1 Bij NHTV

Voor studiekeuzers is er een breed palet aan mogelijkheden. Bij NHTV omvat dit de volgende activiteiten:

Wat?	Waar?	
Studiekeuzesprekkuur	Decanen	AvT
Gesprekken en vragen gericht op studiekeuze	Decanen	NHTV
Deficiëntietesten	Decaan, Instroommanagement NHTV	NHTV
Studiekeuzetest	Marketing en Communicatie, website	NHTV
21+ onderzoeken	Decaan, Instroommanagement	NHTV
Voorlichting op Voortgezet Onderwijs	Marketing en Communicatie	NHTV
Studiebeurzen	Marketing en Communicatie	NHTV
Studenten en medewerkers aan het woord	Marketing en Communicatie	NHTV
Studentenforum	Marketing en Communicatie	NHTV
Open dagen, avonden en informatiemiddag	Marketing en Communicatie	NHTV
Kennismakingsdagen	Marketing en Communicatie	NHTV
Gastcolleges/werkcolleges	Marketing en Communicatie.	NHTV
Activiteiten op maat	Marketing en Communicatie	NHTV
Meeloopdagen	Newways, studentenbedrijf.	AvT
Brochures	Marketing en Communicatie	NHTV
Decanen-, docenten- en ouderdag	Instroomteam SLM	SLM
Gastcolleges, simulatiespelen en excursies	Instroomteam SLM	SLM
Verdiepende vragen	Coördinatoren propedeuse, decanen, secretariaat	NHTV
Webspijkeren Financieel Management en Wiskunde	Instroommanagement NHTV	NHTV
Vragen beantwoorden + erkennen buitenlandse diploma's	International Office	NHTV

1.1.2 Bij andere hogescholen

De activiteiten van andere hogescholen op het gebied van studiekeizers zijn in onderstaande tabel samengevoegd.

Standaard op iedere hogeschool
Brochures
Open dagen
Meelopen
Proefstuderen
Studiekeuzetest
Hulp bij profielwerkstuk
Contactpersoon voor informatie en persoonlijk advies
Summerschool
Website gericht op decanen van het voortgezet onderwijs
Voorlichting op scholen
Digitaal platform (d.m.v. website)

Overige activiteiten (verschillend per hogeschool)
Studiekeuze informatie centrum (Fysiek Centrum)
Chatten met een student
Hulp bij studiekeuze via MSN, chatten met studieloopbaanbegeleiders
Workshop studiekeuze
Beroepenspel
Studiekeuzetraject voor scholieren 4 HAVO. 'Wijzer Wakker Worden'.
Fontys Competentie Wijzer
Voorlichtingsfilmpjes
Loopbaanbegeleiding en loopbaanondersteuning
Persoonlijke studiekeuzebegeleiding (inclusief testen)
Survival gids voor ouders (te downloaden)
Keuzecafé
Profielkeuze (overzicht van profielen en opleidingen die daarop aansluiten)
Loopbaanoriëntatie en begeleiding. (Activiteiten/modules voor het lob programma van havisten, ter kennismaking met opleidingen.)

Ontdekhoek voor 4 tot 14 jaar (ter promotie van de technische opleidingen)
Oriëntatiejaar voor vwo'ers (HBO + WO)

1.1.3 In Vlaanderen

In Vlaanderen zijn er algemene en onafhankelijke studie adviesdiensten ingericht voor aankomende studenten. (voorbeelden: Open Onderwijshuis Vlaanderen en De Stap in Gent) Er is een belangrijke rol weggelegd voor de studie(keuze)begeleiders/coördinatoren/Centra Leerlingen Begeleiding in het secundair onderwijs, die begeleiding en trajecten biedt met betrekking tot studiekeuze. Studiekeuze is in het onderwijs opgenomen in de vakoverschrijdende eindtermen. Daarnaast worden er door de hogescholen vergelijkbaar aanbod gedaan als in Nederland als het gaat om het oriëntatieproces. Te herkennen hierin zijn:

- Open dagen
- Proeflessen
- Kennismakingsdagen
- Brochures
- Internet
- Studiebeurzen

In de oriëntatie wordt er in Vlaanderen veel nadruk gelegd op het verschil tussen de hoger- en universitair onderwijssystemen. De scholen hechten een waarde aan onafhankelijk en neutraal advies ten behoeve van de studiekeuze. Het advies is gericht op de opleiding en niet op instellingen.

2 Studenten

2.1 Bij NHTV

Wat?	Waar?	
Gesprekken en vragen gericht op studiekeuze	Decanen	NHTV
Volgen, bewaken en bevorderen studievoortgang	Studieloopbaancoaches	NHTV
<u>Sig-trainingen</u>		NHTV
Propedeuse: <ul style="list-style-type: none"> - Een faalangst reductietraining - Een assertiviteitstraining - Een aanjaaggroep studiediscipline - Een training studieaanpak - Een training studiekeuze en loopbaanoriëntatie - Study intensifying groups for foreign students - Cursus Nederlands 	Decanen	NHTV

Postpropedeuse: <ul style="list-style-type: none"> - Een training zelfverzekerd presenteren in groepen - Een training voor late afstudeerders - Een sollicitatietraining voor studenten met een functiebeperking Propedeuse en postpropedeuse: <ul style="list-style-type: none"> - Een training studeren met dyslexie - Een training studiestress - Een empowermenttraining voor studenten met een functiebeperking 		
Training intercultural communication	Docenten	AvT
Training omgaan met verschillende culturen	Docenten	AvT
Mening, feedback en kritiek	Studieloopbaancoaches	AvT
Workshop solliciteren	Studieloopbaancoaches	AvT
Workshop plannen	Studieloopbaancoaches	AvT
Opleidingsoriëntatie en werkveldoriëntatie	Studieloopbaancoaches	AvT
Workshop feedback geven	Studieloopbaancoaches	AvT
Sollicitatietraining	Docenten	AvT
Workshop competentiespel	Docenten	AvT
Workshop Human Dynamics	Docenten	AvT
Training inleiding in de communicatie	Docenten	AvT
Training basis gespreksvoering	Docenten	AvT
Training Presenteren	Docenten	AvT
Training beroepshouding	Docenten	AvT
Training beroepshouding	Docenten	AvT

2.2 Bij andere hogescholen

In Nederland hebben veel hogescholen een actief aanbod als het gaat om de oriëntatie en studiekeuze van aankomend studenten en een loopbaancentrum voor verschillende doelgroepen. De activiteiten van andere hogescholen en universiteiten op het gebied van loopbaan zijn in een overzicht samengevoegd. Voor een overzicht per hogeschool/universiteit willen we verwijzen naar de bijlage.

Individueel onderzoek gericht op studiekeuze
Heroriëntatiecursus

21+ onderzoeken
Volgen, bewaken en bevorderen studievoortgang
Doorstudeergesprek
Arbeidsmarktoriëntatiegesprek
Dilemmacoachingsgesprek
Actieplan samenstellen (gesprek)
<u>Testen</u>
Interesstetest
Studiehouding en motivatietest
Capaciteitentest
Persoonlijkheidstest
<u>Trainingen studievaardigheden</u>
Tools for study: the Dutch approach
Aanjaaggroep studiediscipline
Studeren met dyslexie
Snelleren
Time management
Van uitstel naar actie
Scriptie starten
Actief studeren
<u>Trainingen managementvaardigheden</u>
Conflicthantering
Zelfverzekerd presenteren
Non-verbale communicatie
Onderhandelen
Time management
Maak kennis met leiderschap
<u>Trainingen persoonlijke ontwikkeling</u>
Empowerment
Assertiviteitstraining
Inzicht in persoonlijke kwaliteiten
Oriëntatie op promotieplaats
Studiekeuze en loopbaanoriëntatie
Training: Studeren in het buitenland
Faalangstraining
Masterkeuze

Mindfulness
Culture shock
Going global: making the most of your career abroad
Intercultural communication
Taalcursussen
Demonstrate your employability
Jouw persoonlijke profiel
Netwerken
Promoveren, iets voor jou?
Van bul naar baan
Cultuurworkshops
Eigenzinnig leven
Jezelf waarderen en respecteren
Energie psychologie
Jong, ambitieus en steeds maar meer
Mening, feedback en kritiek
Verstandig gevoel
Psychologische tests en assessments
In de put – uit de put (depressieve klachten hanteerbaar maken)
Zelfvertrouwen in sociale situaties
Rouwverwerking
<u>Werkveldoriëntatie</u>
Oriëntatie op de arbeidsmarkt
Sollicitatievaardigheden
Solliciteren met een functiebeperking
Ondernemerschap: van idee naar eigen bedrijf/oriëntatie op ondernemerschap
Inloopsprekuren Sollicitatiebrief en CV-check

3. Alumni/ Werkveld

3.1 Bij NHTV

NHTV heeft centraal een alumni beleid afgesproken, met als uitgangspunt: “Het beleid van NHTV internationaal hoger onderwijs Breda ten aanzien van haar alumni dient gericht te zijn op het stelselmatig bevorderen van een goede relatie met de afgestudeerden zodat een professioneel en structureel netwerk kan ontstaan op centraal en decentraal niveau, dat zakelijk en sociaal interessant is voor beide partijen.”³³

Centraal worden de volgende onderdelen opgepakt:

- Onderhoud NHTV alumni database
- Onderhoud Website (onderdeel alumni)
- Vacatures op de website plaatsen
- NHTV Masterclass op de vakantiebeurs organiseren
- Samenstellen en verspreiden digitale NHTV alumninieuwsbrief
- Alumnimagazine
- Communicatie richting medewerkers
- Beantwoorden van vragen van alumni.

Vanuit verschillende academies zijn er decentraal aanspreekpunten aangewezen. Deze personen hebben een aantal taken, voorbeeld:

- Meedenken in alumni beleid en aanpak.
- Input geven voor de website (onderdeel alumni).
- Jaarlijks organiseren van activiteit voor alumni.

De Academie voor Toerisme heeft geen aanspreekpunt voor alumni.

Wat?	Waar?
Masterclass Vakantiebeurs	Marketing en communicatie in samenwerking met collega's Academie voor Toerisme

Werkveld

Wat?	Waar?
EVC	EVC Centrum

³³ Alumni beleid 2008 en 2009. NHTV internationaal hoger onderwijs Breda. Mireille Visser.

Masterclasses	
Intakegesprekken	EVC Centrum, secretariaat Maatwerk
Beroepsopleidingen	Maatwerk- en duaal onderwijs
Praktijkgerichte trainingen	FBTR
Kennis delen: toegepast onderzoek voor bedrijven	
Meedenken met organisaties	
Maatwerktrajecten voor organisaties	FBTR

Life Long Learning

“In de toekomst wil de Academie voor Toerisme haar producten en diensten verder uitbreiden. Dit betekent dat de Academie voor Toerisme de complete mix van opleidingen, cursussen, workshops en advies op maat aan het bedrijfsleven wil aanbieden. Waarbij:

- Maatwerk opleidt tot een diploma propedeuse, Associate degree of bachelor niveau.
- Cursussen op maat gemaakte, afgeronde eenheden zijn, welke leiden tot een certificaat met mogelijk daaraan gekoppeld een aantal studiepunten welke inwisselbaar zijn voor onderdelen binnen de opleidingen NHTV. Het streven hierbij is deze cursussen te koppelen aan het competentieprofiel.
- Workshops, van minimaal 1 dagdeel, gericht op een bepaald beroepsthema. Ten aanzien van deze workshops wordt een bewijs van deelname afgegeven door NHTV AT.
- Advies op maat, adviesvragen vanuit het bedrijfsleven kunnen ingevuld worden vanuit de specifieke deskundigheid beschikbaar binnen de AT.”³⁴

3.2 Bij andere hogescholen

In het overzicht hieronder is opgenomen wat andere hogescholen aanbieden als het gaat om de doelgroep alumni en werkveld.

Doelgroep: Alumni/Werkveld
<i>Alumni</i>
Sollicitatievaardigheden
Inzicht in persoonlijke kwaliteiten
Oriëntatie op de arbeidsmarkt
Oriëntatie op promotieplaats
<i>Werkveld</i>

³⁴ Maatwerk Academie toerisme. Life Long Learning: een praktische aanpak! Constance Overmance. 2010.

Adviesgesprekken
EVC
Quicksan EVC
Professional classes bachelor
Professional classes master
Intakegesprekken
Loopbaancoaching
Beroepsopleidingen
Praktijkgerichte trainingen
Opleidingen binnen de organisatie
Kennis delen: toegepast onderzoek voor bedrijven
Meedenken met organisaties
Persoonlijk ontwikkel advies
Organisatie ontwikkel advies
Trainingen persoonlijke vaardigheden
Maatwerktrajecten voor organisaties
Inzicht in persoonlijke kwaliteiten

Bijlage 2b. Overzicht activiteiten op het gebied van oriëntatie, studiekeuze en loopbaanbegeleiding in het hoger onderwijs

Haagse Hogeschool

Doelgroep: studiekeizers

Aanbod:

- Studiemagazines (=brochures)
- Open dagen
- Meelopen
- Proefstuderen
- Studiekeuzetest
- Chat met een student
- Beroepenspel
- Hulp bij profielwerkstuk
- Virtuele rondleiding in de hogeschool

Avans

Doelgroep: studiekeizers

Aanbod:

- Hulp bij studiekeuze
 - o Keuze-3-daagse (aspirant studenten) kosten niet vermeld op de website
 - o Studiekeuzetraject voor scholieren 4 HAVO. 'Wijzer Wakker Worden'.
 - o Test jezelf www.avansopen.nl
 - o Contactpersoon voor informatie en persoonlijk advies → Coördinator Zoekende Student.

Fontys Hogescholen

Doelgroep: studiekeizers

Aanbod:

- Hulp bij studiekeuze via MSN, chatten met studieloopbaanbegeleiders
- Fontys Interesstettest
- Fontys Competentie Wijzer
- Voorlichtingsfilmpjes
- Loopbaanbegeleiding en loopbaanondersteuning (Studenten Loopbaancentrum)

- Fontys Talenttraject
- Workshop studiekeuze
- Workshop Kiezen met Passie
- Persoonlijke studiekeuzebegeleiding (inclusief testen)
- Persoonlijk gesprek
- Summerschools

InHolland:

Studiekeuze Adviescentrum

Doelgroep: studiekeizers

Aanbod:

- Beantwoorden van vragen rondom studiekeuze + studiekeuze advies
- Mogelijkheid tot binnenlopen (fysieke ruimte)
- Survival gids voor ouders (te downloaden)
- Instroomcursussen (economie, wiskunde, natuurkunde en scheikunde, juridisch, rekenen en taal, taal en schakelcursus)
- Studiekeuzetest
- Studiekeuze informatie centrum
- Proefstuderen

Stenden Hogeschool

I-study

Doelgroep: studiekeizers

Aanbod:

- Keuzecafé
- Website gericht op decanen van het voortgezet onderwijs
- Voorlichting op scholen

Windesheim

Doelgroep: Studiekeizers

Aanbod:

- Studievoorlichting
- Studiekeuzetest

- Studiekeuzetraining
- Profielkeuze (overzicht van profielen en opleidingen die daarop aansluiten)
- Profielwerkstuk
- Loopbaanoriëntatie en begeleiding. Activiteiten/modules voor het lob programma van havisten, ter kennismaking met opleidingen.
- Ontdekhoek voor 4 tot 14 jaar (ter promotie van de technische opleidingen)

Hogeschool van Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam

Loopbaanadviescentrum

Doelgroep: aspirant studenten, studenten en alumni

Aanbod:

- Studiekeuze
 - Afdeling studievoorlichting (Beantwoorden van vragen en ontvangen van aankomend studenten)
 - Individueel gesprek
 - Training studiekeuze
 - Digitaal platform (dmv website)
 - Oriëntatiejaar voor vwo'ers (HBO + WO)
 - Voorbereidende cursussen
 - Open dagen
 - Meeloopdagen
 - Aansluitingsprogramma

Haagse Hogeschool

Loopbaancentrum

Doelgroep: studenten

Aanbod:

- Interesstetest
- Studiehouding en motivatietest
- Capaciteitentest
- Persoonlijkheidstest
- Doorstudeergesprek
- Arbeidsmarktoriëntatiegesprek
- Dilemmacoachingsgesprek

- Actieplan samenstellen (gesprek)
- Module kwaliteiten en valkuilen
- Module wensen, waarden en normen
- Module vaardigheden
- Module inspiratie
- Heroriëntatiecursus

Avans

Doelgroep: studenten

Aanbod:

- Hulp bij studiekeuze
 - Keuze-3-daagse (studenten die twijfelen, studenten die gestopt zijn) € 150
 - Heroriëntatietraject (studenten die gestopt zijn of gaan stoppen en behoefte hebben aan een uitgebreider keuzetraject waarbij je ook werkt aan persoonlijke ontwikkeling) kosten niet vermeld op de website.
 - Test jezelf www.avansopen.nl

Hogeschool van Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam

Loopbaanadviescentrum

Doelgroep: aspirant studenten, studenten en alumni

Aanbod:

- Sollicitatievaardigheden
- Inzicht in persoonlijke kwaliteiten
- Oriëntatie op een promotieplaats
- Oriëntatie op de arbeidsmarkt
- Trainingen en workshops:
 - Afstuderen... Een probleem?
 - Effectief solliciteren
 - Hanteren van studiestress
 - Studiekeuze
 - Angst voor presentaties
 - Ondernemerschap: van idee naar eigen bedrijf
 - Solliciteren met een handicap

- Studeren met dyslexie
- Assessment
- Aan de slag
- Studie op de rails
- Sociale vaardigheden
- Plan je studie
- Sollicitatiebrief en CV
- Tools for study: the Dutch approach
- Maak kennis met leiderschap
- Online solliciteren
- Scriptie starten
- Presenteer jezelf
- De stapel te lijf – studievaardigheden
- Rouwverwerking
- In de put – uit de put (depressieve klachten hanteerbaar maken)
- Kiezen na je bachelor
- Ondernemerschap: iets voor jou?
- Studeren in het buitenland (ook specifiek gericht op landen en werelddelen)
- Het sollicitatiegesprek
- Studeren in het buitenland na je studie
- Onderhandelen
- Zelfvertrouwen in sociale situaties
- Arbeidsmarkt voor hoger opgeleiden

Fontys Hogescholen

Studenten Loopbaancentrum

Doelgroep: studiekeizers en studenten

Aanbod:

- Hulp bij studiekeuze
 - Individueel onderzoek (Fontys student €75, bij betaling hogeschoolbijdrage €40, student buiten Fontys € 195)
 - Workshop studiekeuze (alle studenten tussen 17 en 23 jaar die zich afvragen of de opleiding bij hen past) €25.
- Trainingen
 - Solliciteren
 - Zelfvertrouwen
 - Hoe te kiezen?

- Taal- en cultuurvoorbereiding
 - Studentencongresdag met verschillende workshops t.b.v. bestuurlijke activiteiten.
 - Afgestudeerd en dan?
 - Studievaardigheden
 - Etc.
- Fontys interessesettest
- 21+ toelatingsonderzoeken

Fontys Extens

Doelgroep: werkgevers en werknemers

Aanbod:

- Carrière coaching
- Maatwerktraject: EVC
- Fontys Extens:
 - Beroepsopleidingen
 - Praktijkgerichte trainingen
- Maatwerk dicht bij huis (opleidingen binnen de organisatie)
- Kennis delen:
 - Toegepast onderzoek voor bedrijven
 - Carrière coaching.
- Adviseren van organisaties.

Avans+

Doelgroep: professionals

Avans+, dochter van Avans Hogeschool, zorgt sinds 1986 voor een effectieve verbetering van de prestaties van mensen en organisaties.

Aanbod:

- Persoonlijk ontwikkel advies
- EVC-traject
- Organisatie ontwikkel advies
- Trainingen persoonlijke vaardigheden
- Maatwerktrajecten voor organisaties.

Hogeschool Zuyd

Direct Advies

Doelgroep: individuele professionals.

Doel: Advies en desgewenst actief ondersteunen in loopbaanontwikkeling.

Verdiepen in loopbaan via studie en coaching

- Gratis adviesgesprekken
- EVC procedure
 - o Quickscan online
- Professional classes
 - o Bachelorclasses
 - o Masterclasses
- Gratis intakegesprek
- Loopbaancoaching

Bijlage 3: Bijlage activiteiten binnen NHTV, per doelgroep

Doelgroep: Studenten

<i>Wat kunnen we bieden?</i>
Individueel onderzoek gericht op studiekeuze
Testen
21+ onderzoeken
Volgen, bewaken en bevorderen studievoortgang
<u>Trainingen studievaardigheden</u>
Aanjaaggroep studiediscipline
Studeren met dyslexie
Snelleren
Time management
Van uitstel naar actie
Actief studeren
<u>Trainingen managementvaardigheden</u>
Conflicthantering
Zelfverzekerd presenteren
Non-verbale communicatie
Onderhandelen
Time management
<u>Trainingen persoonlijke ontwikkeling</u>
Empowerment
Assertiviteitstraining
Inzicht in persoonlijke kwaliteiten
Oriëntatie op promotieplaats
Studiekeuze en loopbaanoriëntatie
Training: Studeren in het buitenland
Faalangstraining
Masterkeuze
Mindfulness
Culture shock
Going global: making the most of your career abroad
Intercultural communication

Taalcursussen
Demonstrate your employability
Jouw persoonlijke profiel
Netwerken
Promoveren, iets voor jou?
Van bul naar baan
Cultuurworkshops
Eigen-zinnig leven
Jezelf waarderen en respecteren
Energie psychologie
Jong, ambitieus en steeds maar meer
Mening, feedback en kritiek
Verstandig gevoel
Psychologische tests en assessments

<u>Werkveldoriëntatie</u>
Oriëntatie op de arbeidsmarkt
Sollicitatievaardigheden
Inloopspreekuur Sollicitatiebrief en CV-check

Doelgroep: aspirant studenten

<u>Wat kunnen we bieden?</u>
Studiekeuzespreekuur
Workshop studiekeuze
Individueel onderzoek gericht op studiekeuze
Trainingen
Testen
21+ onderzoeken
Inzicht in persoonlijke kwaliteiten
Voorlichting op Voortgezet Onderwijs
Studiebeurzen
Studiekeuzetests
Studenten en medewerkers aan het woord
Studentenforum
Open dagen, avonden en informatiemiddag
Kennismakingsdagen
Meeloopdagen
Proefstuderen
Beroepsspellen
Gastcolleges/werkcolleges
Hulp bij profielwerkstuk
Activiteiten op maat
Oriëntatiejaar WO + HBO

Doelgroep: alumni / werkveld

<u>Wat kunnen we bieden?</u>
Sollicitatievaardigheden
Inzicht in persoonlijke kwaliteiten

Oriëntatie op de arbeidsmarkt
Oriëntatie op promotieplaats
Adviesgesprekken
EVC
Quicksan EVC
Professional classes bachelor
Professional classes master
Intakegesprekken
Loopbaancoaching
Beroepsopleidingen
Praktijkgerichte trainingen
Opleidingen binnen de organisatie
Kennis delen: toegepast onderzoek voor bedrijven
Meedenken met organisaties
Persoonlijk ontwikkel advies
Organisatie ontwikkel advies
Trainingen persoonlijke vaardigheden
Maatwerktrajecten voor organisaties
Inzicht in persoonlijke kwaliteiten

Bijlage 4. Competentieprofiel met algemene hbo competenties

Algemene HBO competenties

Competentie 7

Sociale en communicatieve competentie (interpersoonlijk, organisatie):

- Samenwerken in een beroepsomgeving en meedenken over doelen en inrichting van de organisatie, waaruit eisen voortvloeien die betrekking hebben op de volgende kenmerken: multidisciplinariteit en interdisciplinariteit, klantgerichtheid, collegialiteit, leidinggeven (het sociale deel van de competentie);
- communiceren intern op alle niveaus, effectief en in de gangbare bedrijfstaal, veelal in het Nederlands en/of Engels; in termen van beroepstaken omvat dat zaken als het opstellen en schrijven van plannen en notities, informeren, overleg voeren, draagvlak creëren, stimuleren, motiveren, overtuigen, verwoorden van besluiten.

Competentie 8

Zelfsturende competentie (intrapersoonlijk, beroepsbeoefenaar of professional):

- sturen en reguleren van de eigen ontwikkeling ten aanzien van leren, resultaatgericht werken, initiatief nemen en zelfstandig optreden, flexibiliteit;
- nadenken en reflecteren over en verantwoording nemen voor eigen handelen wat wijst op betrokkenheid en kritische zelfbeoordeling;
- ontwikkelen van een beroepshouding met ruimte voor normatief-culturele aspecten, respect voor anderen, een beroepscode en etnische principes voor het professioneel handelen;
- leveren van een bijdrage aan de verdere professionalisering van de branche, publicaties, bijdragen aan congressen, enzovoort.

Bijlage 5. Studenten Service Centrum - Universiteit van Tilburg

In het onderwijs op de universiteit is de hoofdzaak kennis/theorie vergaren. Waarbij het niet standaard in de onderwijsprogramma's is om te werken aan loopbaanontwikkeling. Bovenstaande is een reden waarom er bij universiteiten in Nederland een loopbaancentrum is opgericht. Een voorbeeld hiervan is het Studenten Service Centrum van de Universiteit van Tilburg (± 13.000 studenten).

Studenten Service Centrum

Doelgroep: studenten en pasafgestudeerden (maximaal 1 jaar na afstuderen)

In dit Studenten Service Centrum werken diverse medewerkers die studenten en pas-afgestudeerden (maximaal 1 jaar na afstuderen) begeleiden bij hun studiekeuze, opleidings- en loopbaanvragen en advies geven bij de overstap van universiteit naar arbeidsmarkt. Ook kunnen studenten bij dit centrum terecht met vragen over studievertraging, bindend studieadvies en meer persoonlijke problemen die het studeren kunnen beïnvloeden.

In dit centrum zijn de volgende medewerkers actief:

- Loopbaanadviseurs (ongeveer 2,7 FTE)
- Psychologen (ongeveer 1,6 FTE)
- Decanen (ongeveer 2 FTE)
- Ondersteuning (0,8 FTE)

Het eerste aanspreekpunt is binnen de opleiding de studieadviseur. Per opleiding is er één aangewezen studieadviseur, die te maken krijgt met vragen zoals die binnen het hoger onderwijs gesteld worden aan de studieloopbaancoach. Studenten worden indien nodig door deze studieadviseur doorverwezen naar het Studenten Service Centrum.

Het Studenten Service Centrum onderscheidt:

- Open aanbod
- Trainingen op maat voor studieverenigingen en studenten
- Gesprekken

Open aanbod

- Trainingen en workshops
 - o Heroriëntatie studiekeuze
 - o Master in het buitenland

- Masterkeuze
- Mindfulness
- Studeren met dyslexie
- Studieoptimalisatie
- Actief studeren
- Conflicthantering
- Mondeling presenteren
- Nederlands, presentatievaardigheden
- Non-verbale communicatie
- Onderhandelen
- Snelleren
- Time management
- Van uitstel naar actie
- Application skills
- Culture shock
- Going global: making the most of your career abroad
- Intercultural communication
- Studie in het buitenland
- Taalcursussen
- Demonstrate your employability
- Jouw persoonlijke profiel
- Leraar worden, iets voor jou?
- Netwerken
- Promoveren, iets voor jou?
- Sollicitatievaardigheden
- Van bul naar baan
- Cultuurworkshops
- Eigen-zinnig leven
- Energie psychologie
- Jezelf waarderen en respecteren
- Jong, ambitieus, en steeds maar meer...
- Mening, feedback en kritiek
- Verstandig gevoel
- Psychologische tests en assessments
- Inlooppreekuur Sollicitatiebrief en CV-check

Trainingen op maat voor studieverenigingen en studenten

De loopbaanadviseurs en communicatietrainers van het Studenten Service Centrum hebben een op maat gemaakt trainingsaanbod voor startende studentbestuurders en het overige actieve kader van verenigingen. De trainingen worden in overleg met de verenigingen tot stand gebracht.

Gesprekken

De loopbaanadviseurs voeren gesprekken met studenten over uiteenlopende onderwerpen op het vlak van loopbaanvragen. Van heroriëntatie op de opleiding, het maken van keuzes tijdens en na de opleiding. Hierbij is het belangrijk om te vermelden dat een student, voordat er een heroriënteringgesprek plaats kan vinden, deze student eerst de training heroriëntering studiekeuze gevolgd moet hebben.

Uit navraag blijkt dat 15% van de studenten gebruik maakt van de diensten van het Studenten Service Centrum. Dit omvat de trainingen en individuele gesprekken.

Verder heeft het Studenten Service Centrum het afgelopen jaar 29 trainingen op het gebied van studiekeuze en loopbaanvragen aangeboden in het open aanbod (voor alle studenten van de Universiteit van Tilburg). In totaal hebben er 336 studenten deelgenomen aan deze trainingen.

Van de internationale studenten neemt ongeveer 10% van deze groep deel aan diensten van het Studenten Service Centrum. Deze studenten nemen met name deel aan de praktische, snel toepasbare diensten, zoals het inloopsprekuren, sollicitatietrainingen, etc.

Verklarende woordenlijst en afkortingen

EVC	Erkennen van verworven competenties
SIG - trainingen	Studie Intensiverings Trainingen

Bronnen

- APS, <http://www.aps.nl/APSite/Onderwijssectoren/Projecten/LOB/>
- ICLON, (2007), Checklist rendementen.
- Kuijpers, M., (2007), Loopbaanontwikkeling in het beroepsonderwijs; draagvlak en daadkracht. Lectoraat Pedagogiek van de Beroepsvorming aan de Haagse Hogeschool.
- NHTV, (2008, 2009), Alumnibeleid 2008 en 2009.
- NHTV, (2009), NHTV accelereert. Strategisch plan NHTV 2009-2012.
- NHTV, (2010), Maatwerk Academie toerisme. Life Long Learning: een praktische aanpak!
- Raad voor werk en inkomen, (2008), Voor de keuze: Effectieve loopbaan-orientatie en begeleiding.
- Saxion, Hogeschool Inholland, Stenden Hogeschool en NHTV internationaal hoger onderwijs Breda, (2010), BeroepsOpleidingsProfiel Manager toerisme en recreatie.
- Scienceguide, (2007), <http://www.scienceguide.nl/200702/loopbaanbegeleiding-sleutel-voor-competentieontwikkeling.aspx>
- Stekelenburg, L., (2006), Loopbaanbegeleiding en presentie.
- VO raad, (2010), <http://www.vo-raad.nl/projecten/stimulering-lob/achtergrond-lob>
- Warps, J., e.a., (2009), Studiekeuze en studiesucces. Een selectie van gegevens uit de Startmonitor over studiekeuze, studieuitval en studiesucces in het hoger onderwijs, ResearchNed Nijmegen.
- Wartenbergh, F., & Van den Broek, A., (2008), Studieuitval in het hoger onderwijs. Onderzoek in opdracht van het ministerie van OCW. ResearchNed Nijmegen.